

20^{lat}

SPRAWOZDANIE

Z REALIZACJI PLANU DZIAŁANIA

2
0
2
0

POLSKIE CENTRUM AKREDYTACJI

SPRAWOZDANIE

Z REALIZACJI PLANU DZIAŁANIA

2

0

2

0

SPIS TREŚCI

1. List Dyrektora	9
2. Działalność akredytacyjna	11
2.1. Udzielanie akredytacji nowym podmiotom, sprawowanie nadzoru nad akredytowanymi podmiotami oraz zmiany w zakresie udzielonych akredytacji zgodnie z wnioskami podmiotów	11
2.2. Rozszerzenie zakresu działalności akredytacyjnej o nowe obszary	13
2.3. Harmonizacja i zmiana wymagań akredytacyjnych oraz nowelizacja polityk i procedur akredytacji w obszarach regulowanych i dobrowolnych	14
2.4. Ocena spełnienia przez jednostki oceniające zgodność znowelizowanych wymagań akredytacyjnych	17
3. Działalność informacyjno-promocyjna i szkoleniowa	18
3.1. Poszerzenie wiedzy klientów, stron zainteresowanych i ogółu społeczeństwa w zakresie zasad akredytacji, aktualnych wymagań akredytacyjnych oraz nowych kierunków rozwoju akredytacji w Europie i na świecie	18
3.2. Wzmocnienie zaufania do akredytacji jako narzędzia potwierdzającego kompetencje jednostek oceniających zgodność oraz podniesienie świadomości na temat roli i znaczenia akredytacji	19
4. Współpraca międzynarodowa	25
4.1. Aktywny udział w tworzeniu europejskiego i międzynarodowego systemu akredytacji, w tym w wielostronnych porozumieniach o wzajemnym uznawaniu	25
4.2. Współpraca bilateralna z zagranicznymi jednostkami akredytującymi oraz współpraca w ramach polityki transgranicznej	26
5. Doskonalenie działalności	27
5.1. Działania związane z funkcjonowaniem ogólnego systemu zarządzania, kontroli zarządczej, system zarządzania działaniami antykorupcyjnymi i systemu zarządzania bezpieczeństwem informacji	27
5.2. Prace nad zmianami w systemie prawnym w obszarze akredytacji	29
5.3. Wdrożenie znowelizowanych wymagań PN-EN ISO/IEC 17011:2018 w obszarze realizacji przez PCA procesów akredytacji i nadzoru	29
5.4. Zapewnienie przychodów gwarantujących ciągłość działania PCA w warunkach epidemii COVID-19 przy zachowaniu zasady non profit	29
5.5. Monitorowanie i ocena kompetencji personelu PCA, w tym audytorów i ekspertów	30
5.6. Wdrożenie i aktualizacja systemu e-Akredytacja z uwzględnieniem zmian wynikających z implementacji normy PN-EN ISO/IEC 17011:2018-02 w działalności akredytacyjnej	30
6. Aktualna i przewidywana sytuacja finansowa	31

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI PLANU DZIAŁANIA ZA 2020 ROK

POLSKIE CENTRUM AKREDYTACJI

**PCA działa zgodnie z Ustawą z dnia 13.04.2016 r. o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku
(tj. Dz.U. z 2019 r. poz. 544)**

Rozdział 6

Art. 38

1. Polskie Centrum Akredytacji, zwane dalej „Centrum”, jest krajową jednostką akredytującą.
2. Centrum jest państwową osobą prawną.
3. Nadzór nad Centrum sprawuje minister właściwy do spraw gospodarki, zwany dalej „Ministrem”.
4. Centrum działa na podstawie ustawy oraz statutu.
5. Minister, w drodze zarządzenia, nadaje Centrum statut, określając w szczególności strukturę organizacyjną Centrum.
6. Centrum jest uprawnione do używania wizerunku orła ustalonego dla godła Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 39

1. Do zakresu działania Centrum należy:
 - 1) akredytowanie jednostek oceniających zgodność,
 - 2) sprawowanie nadzoru nad akredytowanymi jednostkami oceniającymi zgodność, w zakresie spełniania przez nie wymagań, o których mowa w art. 22 ust. 4 i art. 24 ust. 3,
 - 3) prowadzenie wykazu akredytowanych jednostek oceniających zgodność,
 - 4) prowadzenie działań popularyzujących i promujących zagadnienia akredytacji, w tym organizowanie szkoleń i prowadzenie działalności wydawniczej, przy czym działania te nie mogą mieć charakteru komercyjnych usług doradczych,
 - 5) współpraca międzynarodowa w zakresie akredytacji, w szczególności w ramach członkostwa w jednostce, o której mowa w art. 14 rozporządzenia (WE) nr 765/2008.
2. Centrum może zawierać z zagranicznymi jednostkami akredytującymi porozumienia o wzajemnym uznawaniu kompetencji akredytowanych jednostek oceniających zgodność.

WIZJA, MISJA I PRIORYTETY STRATEGICZNE

WIZJA

Polskie Centrum Akredytacji dąży do prowadzenia działalności akredytacyjnej:

- w sposób kompetentny, bezstronny, etyczny i wiarygodny,
- opierając się na wiedzy i doświadczeniu odpowiednio zmotywowanego personelu oraz angażując zewnętrznych ekspertów o specjalistycznej wiedzy,
- zgodnie z krajowymi i międzynarodowymi wymaganiami,
- uwzględniając bieżący kontekst organizacji i oczekiwania stron zainteresowanych.

MISJA

Misją Polskiego Centrum Akredytacji jest działanie na rzecz rozwoju gospodarczego kraju poprzez usuwanie barier technicznych w obrocie towarowym, przy jednoczesnym zapewnieniu ochrony interesów publicznych, takich jak zdrowie i bezpieczeństwo, ochrona środowiska i bezpieczeństwo publiczne.

Kluczowym celem funkcjonowania Polskiego Centrum Akredytacji jest prowadzenie działalności akredytacyjnej. Jako krajowa jednostka akredytująca dostarczamy wszystkim stronom zainteresowanym zaufania do wyników oceny zgodności uzyskiwanych przez akredytowane podmioty.

PRIORYTETY STRATEGICZNE

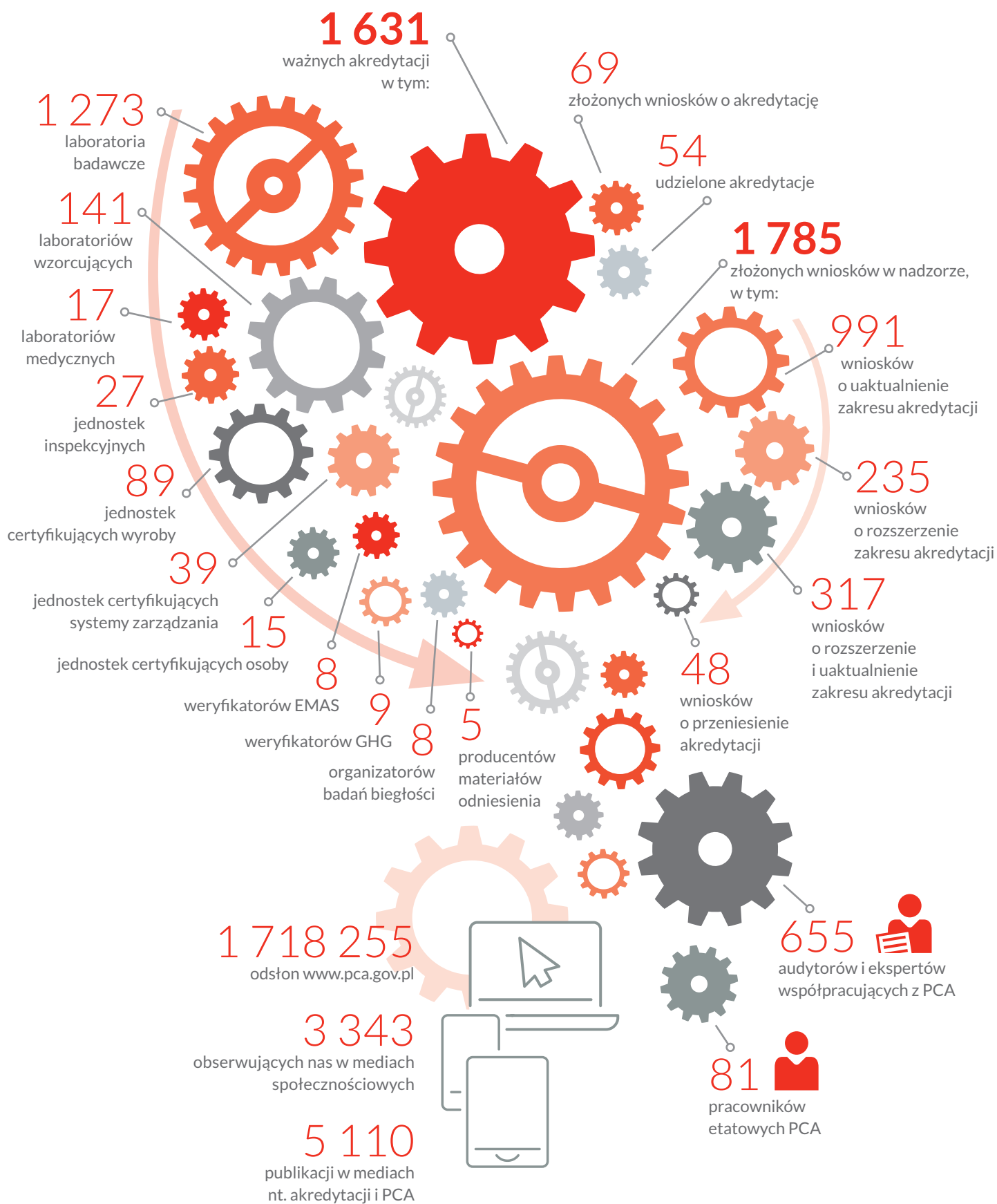
- Zrównoważony rozwój działalności akredytacyjnej oraz harmonizacja usług świadczonych przez akredytowane jednostki oceniające zgodność.
- Wspieranie organów administracji publicznej i innych stron zainteresowanych w zapewnieniu efektywnych usług w zakresie oceny zgodności.
- Aktywny udział w pracach organizacji międzynarodowych związanych z akredytacją oraz utrzymanie porozumień o wzajemnym uznawaniu (EA MLA, IAF MLA, ILAC MRA).
- Dysponowanie personelem o specjalistycznej wiedzy oraz działanie na rzecz rozwoju ich kompetencji.
- Promowanie akredytowanych usług w zakresie oceny zgodności i ich uznawania na bazie porozumień o wzajemnym uznawaniu MLA.
- Przejrzystość procedur oraz stałe doskonalenie jakości świadczonych usług.
- Poufność wyników ocen i bezpieczeństwo informacji dostarczanych przez oceniane jednostki oceniające zgodność.

ODNIESIENIE DO DOKUMENTÓW O CHARAKTERZE STRATEGICZNYM

Strategia na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju
Plan działalności Ministra Rozwoju na rok 2020 (cel B1)

PCA W LICZBACH

Stan na 31 grudnia 2020 r.

1. LIST DYREKTORA

Szanowni Państwo,

rok 2020 przyniósł wyzwania i zmiany na skalę globalną, tak jak globalny okazał się zasięg pandemii COVID-19. Przyszło nam się zmierzyć z nową sytuacją i trudnym, choć niewidocznym wrogiem. Koronakryzys dotknął kraje całego świata, narzucając ograniczenia w kontaktach międzyludzkich i drastyczne wyhamowanie czy wręcz lockdown gospodarek. Nie ulega wątpliwości, że z ekonomicznymi i społecznymi skutkami pandemii świat będzie się zmagał jeszcze przez wiele lat. W tej walce kluczowe będzie również odbudowanie zaufania, w tym zaufania do rynku. I właśnie tu ogromną rolę do odegrania ma akredytacja jako wiarygodny sposób potwierdzania kompetencji jednostek oceniających zgodność, a przez to budowania zaufania do wyników akredytowanej oceny zgodności i w konsekwencji – do jakości i bezpieczeństwa wyrobów oraz usług.

Sprawozdanie za rok 2020 – publikacja, którą oddajemy Państwu do rąk – zawiera wszystkie najważniejsze informacje dotyczące działalności akredytacyjnej, informacyjno-promocyjnej i szkoleniowej PCA, a także współpracy międzynarodowej. W czasie pandemii kluczowym wyzwaniem dla PCA było utrzymanie ciągłości procesów akredytacji i dostosowanie polityk, procedur oraz trybu działania do dynamicznie zmieniającej się sytuacji sanitarnej – mam na myśli uruchomienie ocen zdalnych i hybrydowych, które musiały zastąpić tradycyjne oceny na miejscu. Wymagało to dużej mobilizacji i zaangażowania nie tylko od nas, ale również od naszych Klientów – jednostek oceniających zgodność. Chciałabym im serdecznie podziękować za ten wysiłek, wyrozumiałość i naprawdę dobrą współpracę.

Rok 2020 zamknęliśmy liczbą 1631 ważnych akredytacji. Cieszę się, że z roku na rok, nawet w tak trudnym okresie pandemii, ta liczba rośnie, co świadczy o zwiększonym zapotrzebowaniu na akredytowane usługi oceny zgodności, które mają istotny wpływ na wzrost konkurencyjności polskiej gospodarki. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom przedsiębiorców, postawiliśmy sobie za cel zmniejszenie obciążeń administracyjnych naszych Klientów i uprościliśmy zarówno proces ubiegania się o akredytację, jak i późniejszego nadzoru. Udało się to m.in. dzięki wykorzystaniu na coraz większą skalę usług online do obsługi procesów akredytacji. Na przykład – w roku 2020 uruchomiliśmy w ramach systemu e-Akredytacja kolejne użyteczne narzędzie do komunikacji z jednostkami akredytowanymi i ubiegającymi się o akredytację: Portal dla audytorów.

Do kluczowych zadań PCA – obok udzielania akredytacji i sprawowania nadzoru nad akredytowanymi podmiotami – należy rozszerzanie działalności akredytacyjnej. Na bieżąco monitorujemy rynek usług oceny zgodności i reagujemy na wszelkie sygnały wskazujące na potrzebę objęcia akredytacją nowych obszarów. I tak w ub. roku rozszerzyliśmy działalność m.in. o akredytację do celów notyfikacji dla jednostek certyfikujących produkty nawozowe UE, akredytację jednostek certyfikujących wyroby wg programu IFS Logistic Standard do audytowania usług logistycznych, a także akredytację biobanków w odniesieniu do wymagań normy ISO 20387:2018 „Biobanki – ogólne wymagania dla biobanków”.

Kolejnym ważnym obszarem naszej aktywności jest popularyzacja tematyki akredytacyjnej, działalność szkoleniowa i bieżąca komunikacja z jednostkami oceniającymi zgodność. W roku 2020 komunikacja w związku z pandemią niemal całkowicie przeniosła się do internetu, dlatego główny nacisk położyliśmy na rozwój kanałów digitalowych (strona www i media społecznościowe). Do nowej

pandemicznej rzeczywistości dostosowaliśmy też ofertę szkoleń, które organizowane były w formie online. Warto też podkreślić, że w ub. roku – z myślą o pełnej dostępności naszych kanałów komunikacji – wdrożyliśmy wymagania *Ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych*.

W zmienionej ze względu na koronawirusa „zdalnej” formule kontynuowaliśmy również działania w obszarze współpracy międzynarodowej. Jako członek regionalnych i międzynarodowych organizacji (m.in. European co-operation for Accreditation, International Accreditation Forum i International Laboratory Accreditation Cooperation) i sygnatariusz wielostronnych porozumień o wzajemnym uznawaniu PCA ma realny wpływ na kształt europejskiego i międzynarodowego systemu akredytacji. Nasi specjaliści biorą udział w ewaluacjach zagranicznych jednostek akredytujących, uczestniczą w pracach komitetów i grup roboczych odpowiedzialnych za poszczególne obszary systemu oceny zgodności. Jesteśmy doceniani na forum międzynarodowym, o czym świadczy ponowny wybór przedstawiciela PCA do władz European co-operation for Accreditation.

Podsumowując, mamy za sobą rok trudny i pełen wyzwań, któremu podołaliśmy dzięki mądrej współpracy, wzajemnemu zrozumieniu i życzliwości. Bogatsi doświadczeniem i wyposażeni w nowe, ale już sprawdzone narzędzia, weszliśmy w kolejny, bardzo ważny dla polskiej gospodarki rok – rok odbudowy po pandemii. Chcę podziękować wszystkim pracownikom PCA za ich zaangażowanie i ciężką pracę. Wyrazy wdzięczności za wsparcie i cenny głos doradczy kieruję również do naszych partnerów instytucjonalnych, członków Komitetów Technicznych oraz Ministerstwa Pracy, Rozwoju i Technologii.

Lucyna Olborska
Dyrektor Polskiego Centrum Akredytacji

2. DZIAŁALNOŚĆ AKREDYTACYJNA

Do podstawowych zadań Polskiego Centrum Akredytacji należy „akredytowanie jednostek oceniających zgodność oraz sprawowanie nadzoru nad akredytowanymi jednostkami oceniającymi zgodność, w zakresie spełniania przez nie wymagań”¹.

PCA akredytuje i nadzoruje akredytowane jednostki oceniające zgodność w całym obszarze działań realizowanych w ramach systemu oceny zgodności. Są to:

- laboratoria: badawcze, wzorcowe, medyczne,
- jednostki certyfikujące: wyroby, systemy zarządzania, osoby,
- jednostki inspekcyjne,
- weryfikatorzy: EMAS, GHG,
- organizatorzy badań biegłości,
- producenci materiałów odniesienia.

2.1. Udzielanie akredytacji nowym podmiotom, sprawowanie nadzoru nad akredytowanymi podmiotami oraz zmiany w zakresie udzielonych akredytacji zgodnie z wnioskami podmiotów

W celu tworzenia dogodnych warunków dla funkcjonowania przedsiębiorstw, poprzez usuwanie technicznych barier w obrocie towarowym (akredytacja w obszarze oceny zgodności wyrobów i usług), zgodnie z Planem działalności na rok 2020, w minionym roku PCA osiągnęło założone cele:

CEL: WZROST WYDAJNOŚCI I KONKURENCYJNOŚCI GOSPODARKI

Liczba ważnych akredytacji:

- planowana wartość miernika – **1625**
- osiągnięta wartość miernika – **1631**
(w tym 18 akredytacji zawieszonych)

CEL: ZMNIEJSZENIE OBCIĄŻEŃ ADMINISTRACYJNYCH PRZEDSIĘBIORCÓW (jednostek oceniających zgodność) W ZAKRESIE UBIEGANIA SIĘ O AKREDYTACJĘ ORAZ PÓŹNIEJSZEGO NADZORU

Liczba obsługiwanych spraw przy użyciu udostępnionych online usług publicznych:

- planowana wartość miernika – **250 000**
- osiągnięta wartość miernika – **330 553**

¹ Ustawa z dnia 13.04.2016 r. o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku (tj. Dz.U. z 2019 r. poz. 544).

CEL: ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI INFORMACJI O AKREDYTOWANYCH JEDNOSTKACH OCENIAJĄCYCH ZGODNOŚĆ (w konsekwencji zwiększenie konkurencyjności na rynku jednostek oceniających zgodność)

Liczba udzielonych akredytacji przy użyciu udostępnionych online usług publicznych:

- planowana wartość miernika – 50
- osiągnięta wartość miernika – 54

Poniższa tabela przedstawia liczbę ważnych akredytacji oraz stan realizacji procesów akredytacji i nadzoru przeprowadzonych przez PCA w 2020 r.

	RAZEM
Ważne akredytacje na koniec roku 2020	1631
Wnioski o akredytację	69
Złożone wnioski w nadzorze (łącznie)	1785
Wnioski o rozszerzenie zakresu akredytacji	235
Wnioski o uaktualnienie zakresu akredytacji	991
Wnioski o rozszerzenie i uaktualnienie zakresu akredytacji (łącznie)	317
Wnioski o przeniesienie akredytacji	48
Udzielone akredytacje	54
Akredytacje zawieszone w całości (stan na 31.12.2020 r.)	18
Akredytacje cofnięte	38
Przerwane procesy akredytacji	7
Oceny w procesach akredytacji:	
Wizytacja wstępna	26
Ocena na miejscu	58
Obserwacja (prowadzona osobno)	7
Oceny w procesach nadzoru:	
Ocena na miejscu	1531
Obserwacja (prowadzona osobno)	134
Przegląd dokumentacji	354
Oceny specjalne	11

Polityki, procedury i zasady dotyczące ocen podmiotów w sytuacji spowodowanej pandemią COVID-19

Sytuacja spowodowana pandemią COVID-19 postawiła przed jednostkami akredytującymi szereg nowych wyzwań. Podyktowane względami bezpieczeństwa restrykcje spowodowały, że stosowane dotychczas zasady oraz metody oceny i monitorowania kompetencji akredytowanych jednostek oceniających zgodność musiały ulec zmianie.

W celu zapewnienia i utrzymania zaufania do systemu oceny zgodności, a tym samym zaufania do certyfikatów i raportów wydawanych przez akredytowane krajowe jednostki oceniające zgodność, PCA już na samym początku ograniczeń wprowadziło odstępstwa od zasad w zakresie funkcjonowania systemu akredytacji. Kolejnym krokiem było niezwłoczne wdrożenie zmian dostosowujących polityki i procedury systemu akredytacji do bieżącej sytuacji, uniemożliwiającej stosowanie tradycyjnych metod oceny kompetencji akredytowanych podmiotów, tj. ocenę w formie wizyty zespołu audytorów PCA w miejscu prowadzonej działalności. Przyjmując odstępstwa i wprowadzając zmiany w systemie akredytacji, PCA kierowało się międzynarodowymi zasadami i wytycznymi dotyczącymi działalności akredytacyjnej prowadzonej w sytuacjach nadzwyczajnych oraz bieżącymi postanowieniami i wskazówkami organizacji zrzeszających jednostki akredytujące, tj. IAF, ILAC i EA.

Pierwsze podstawowe zasady funkcjonowania systemu akredytacji w okresie pandemii COVID-19 przedstawione zostały w Komunikacie nr 312 z 18.03.2020 r. i opierały się głównie na postanowieniach dokumentu IAF ID 3:2011 „Zarządzanie sytuacjami nadzwyczajnymi mającymi wpływ na działania jednostki akredytującej, akredytowanych jednostek oceniających zgodność i certyfikowanych organizacji”. W komunikacie tym określiliśmy sposób funkcjonowania PCA w sytuacji nadzwyczajnej, specyficzne warunki utrzymania akredytacji, a także zasady wymiany informacji i komunikowania się z akredytowanymi podmiotami. Przyjęte przez PCA odstępstwa oraz

wprowadzanie zmian w procedurach systemu akredytacji i procedurach operacyjnych, pozostają w pełnej zgodności z wymaganiami normy PN-EN ISO/IEC 17011 i odpowiednimi wymaganiami międzynarodowych organizacji, co jest podstawą uznawania systemu akredytacji sprawowanego przez PCA w skali Europy i całego świata.

Ustalając priorytet utrzymania w sytuacji kryzysowej zaufania do wyników akredytowanej działalności, a tym samym zaufania do całego krajowego systemu oceny zgodności, co ma kluczowe znaczenie dla konkurencyjności polskich przedsiębiorców, opracowaliśmy i wdrożyliśmy do swojej działalności, tak szybko jak było to możliwe, zasady i procedury ocen zdalnych i hybrydowych. W założeniach przyjęliśmy, że oceny takie będą stosowane tylko wówczas, gdy ich skuteczność w odniesieniu do celów oceny jest porównywalna ze skutecznością ocen na miejscu o takim samym zakresie. Oceny te będą realizowane, gdy spełniony jest podstawowy warunek logistyczny dla przeprowadzenia oceny zdalnej – możliwość zastosowania wybranej technologii informacyjno-komunikacyjnej. W przyjętych uregulowaniach wybór ocen zdalnych i metod ich realizacji w procesach akredytacji i nadzoru oparty został na rozpatrywaniu ryzyk i szans w każdym indywidualnym przypadku. Wdrożenie tych regulacji w procesach nadzoru i w niektórych procesach akredytacji umożliwiło zapewnienie ciągłości spełniania przez jednostki wymagań akredytacyjnych i utrzymania przez nie akredytacji.

PCA przygotowało i opublikowało też wytyczne dotyczące działalności samych akredytowanych jednostek oceniających zgodność, ułatwiające im wybór właściwych algorytmów postępowania w realizowanej akredytowanej działalności pozwalających na dalsze spełnianie przez nie, w sytuacji kryzysowej, wymagań akredytacyjnych. Wytyczne te były opublikowane w kolejnych komunikatach:

- Komunikat nr 313 z 15.04.2020 r. w sprawie spełnienia wymagań akredytacyjnych przez jednostki certyfikujące

wyroby budowlane w sytuacji nadzwyczajnej spowodowanej epidemią COVID-19,

- Komunikat nr 314 z 15.04.2020 r. w sprawie nadzorowania akredytowanych jednostek oceniających zgodność w sytuacji nadzwyczajnej spowodowanej epidemią COVID-19,
- Komunikat nr 321 z 2.06.2020 r. w sprawie nadzorowania akredytowanych jednostek oceniających zgodność w aktualnej sytuacji związanej z epidemią COVID-19,
- Komunikat nr 328 z 25.11.2020 r. w sprawie spełnienia wymagań akredytacyjnych przez jednostki certyfikujące wyroby budowlane w sytuacji nadzwyczajnej spowodowanej epidemią COVID-19.

2.2. Rozszerzenie zakresu działalności akredytacyjnej o nowe obszary

Opracowanie i publikowanie nowych norm akredytacyjnych określających wymagania kompetencyjne dla jednostek oceniających zgodność prowadzących działania w nowych obszarach i dziedzinach gospodarki oraz życia społecznego, podobnie jak nowe procedury oceny zgodności zgłaszane przez jednostki do akredytacji, stanowią podstawowy impuls dla rozszerzenia działalności akredytacyjnej. PCA na bieżąco monitoruje rynek usług oceny zgodności i reaguje na sygnały wskazujące na potrzebę rozszerzenia działalności akredytacyjnej. Zadania te są również realizowane w wyniku współpracy z regulatorami i innymi zainteresowanymi stronami. W ubiegłym roku rozszerzyliśmy działalność akredytacyjną w zakresie kilku nowych procedur oceny zgodności, a także rozpoczęliśmy proces opracowania nowego programu akredytacji. Działania nasze obejmowały poniżej opisane obszary.

- Akredytacja do celów notyfikacji dla jednostek oceniających zgodność w obszarze rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1009 z dnia 5 czerwca 2019 r.

W kwietniu PCA ogłosiło w Komunikacie nr 316 z 28.04.2020 r. gotowość do udzielania akredytacji do celów notyfikacji dla jednostek certyfikujących wyroby – produkty nawozowe UE. Akredytacja jednostek w tym zakresie wynika ze wskazania jednostek notyfikowanych jako właściwych do oceny zgodności produktów nawozowych UE udostępnianych na rynku. Wymagania akredytacyjne zostały podane w dokumencie DA-11 „Lista wymagań akredytacyjnych dla jednostek notyfikowanych – program akredytacji”, dostępnym na stronie internetowej PCA.

- Akredytacja jednostek certyfikujących wyroby wg programu IFS Logistic

W ramach rozszerzenia działalności akredytacyjnej, w styczniu rozpoczęliśmy akredytację jednostek certyfikujących wyroby wg IFS Logistics Standard do audytowania usług logistycznych w odniesieniu do jakości i bezpieczeństwa produktu. Udzielenie akredytacji w ww. zakresie jest możliwe przy wykazaniu przez jednostkę spełnienia wymagań normy PN-EN ISO/IEC 17065 „Ocena zgodności – Wymagania dla jednostek certyfikujących wyroby, procesy i usługi” oraz wymagań IFS Logistics Standard do audytowania usług logistycznych w odniesieniu do jakości i bezpieczeństwa produktu, wydanie 2.2. wraz z Doktryną. Celem programu jest zapewnienie porównywalności i przejrzystości w łańcuchu dostaw, ustanowienie standardu o jednolitym systemie oceny, redukcja kosztów i czasu dla dostawców, a także sieci handlowych oraz zaangażowanie akredytowanych jednostek certyfikujących usługi.

- Akredytacja jednostek inspekcyjnych w zakresie nowych procedur

W maju rozszerzyliśmy działalność akredytacyjną jednostek inspekcyjnych w zakresie dwóch nowych procedur oceny zgodności:

- inspekcje odbiorcze i dozorowe – wyroby do zastosowania w elektroenergetyce,
- inspekcje odbiorcze i dozorowe – systemy ochrony przeciwpożarowej.

Pierwsze akredytacje w tym zakresie zostały udzielone jednostkom inspekcyjnym jeszcze w grudniu 2020 roku.

- Akredytacja biobanków w odniesieniu do wymagań normy ISO 20387:2018 „Biobanki – ogólne wymagania dla biobanków”

W związku z publikacją normy EN-ISO 20387:2020 „Biotechnology – Biobanking – General requirements for biobanking”, rosnącym zainteresowaniem laboratoriów, a także przyjęciem przez Zgromadzenia Ogólne EA i ILAC rezolucji dotyczących zastosowania ww. normy w akredytacji biobanków, PCA rozpoczęło proces rozszerzenia zakresu działalności akredytacyjnej o ten obszar. Norma określa ogólne wymagania dotyczące kompetencji, bezstronności i spójnego działania biobanków, w tym wymagania dotyczące kontroli jakości w celu zapewnienia, że materiał biologiczny i zbiory danych są wytwarzane i odpowiednio utrzymywane. Po zakończeniu projektu biobanki będą mogły wnioskować do PCA o akredytację działalności związanej z biobankowaniem materiału biologicznego, polegającej m.in. na pozyskiwaniu i przechowywaniu określonego materiału biologicznego, a także związanych z nim informacji i danych. Aktualnie projekt programu akredytacji DABB-01 „Akredytacja biobanków” jest w trakcie opiniowania publicznego oraz opiniowania przez działające przy PCA: Komitet Techniczny ds. Akredytacji i Radę ds. Akredytacji.

2.3. Harmonizacja i zmiana wymagań akredytacyjnych oraz nowelizacja polityk i procedur akredytacji w obszarach regulowanych i dobrowolnych

Kluczowym aspektem funkcjonowania PCA jest harmonizacja stosowanych zasad akredytacji oraz realizowanych procesów akredytacji i nadzoru z aktualnymi i mającymi zastosowanie wymaganiami norm, przepisów prawa, a także postanowieniami dotyczącymi zarówno jednostek akredytujących, jak i jednostek oceniających zgodność. Wymaga to od PCA nie tylko stałej aktualizacji wiedzy i pozyskiwania bieżących informacji,

ale również terminowego wdrażania zmian dostosowujących działalność akredytacyjną PCA do zmieniających się uwarunkowań prawnych i normatywnych.

W działalności akredytacyjnej PCA realizowanej w 2020 roku, harmonizacją wymagań akredytacyjnych oraz nowelizacją zasad i procedur akredytacji objęto:

W OBSZARZE REGULOWANYM

- akredytację laboratoriów badawczych wykonujących badania pozostałości środków ochrony roślin na potrzeby certyfikacji w rolnictwie ekologicznym (rozporządzenie (UE) nr 2018/848 z dnia 30 maja 2018 r.),
- akredytację laboratoriów – dostawców usług kryminalistycznych wykonujących czynności laboratoryjne (decyzja Ramowa Rady 2009/905/WSiSW z dnia 30.11.2009 r.),
- akredytację laboratoriów badawczych wykonujących pobieranie próbek i badania odpadów (ustawa z dnia 14.12.2012 r. o odpadach),
- akredytację weryfikatorów GHG z uwzględnieniem rozporządzeń wykonawczych 2020/2084 i 2020/2085,
- akredytację weryfikatorów EMAS w obszarze gospodarki odpadami (ustawa z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi; ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zużyciu sprzęcie elektrycznym i elektronicznym).

W OBSZARZE DOBROWOLNYM

- akredytację jednostek certyfikujących wyroby wg programu GLOBALG.A.P. Chain of Custody,
- akredytację jednostek certyfikujących systemy zarządzania bezpieczeństwem informacji w odniesieniu do wymagań normy ISO/IEC 27006:2015/AMD 1:2020,
- akredytację jednostek certyfikujących systemy zarządzania ciągłością działania według normy ISO 22301,
- akredytację jednostek inspekcyjnych z uwzględnieniem postanowień ILAC P15:05/2020 „Application of ISO/IEC 17020:2012 for the Accreditation of Inspection Bodies”.

We wszystkich ww. obszarach PCA przygotowało aktualizację wymagań akredytacyjnych, aktualizację właściwych programów akredytacji i związanych z nimi uregulowań. Zmiany poddane zostały opiniowaniu przez wszystkie zainteresowane strony, co w konsekwencji pozwoliło na uzgodnienie obowiązujących zasad i wymagań akredytacyjnych. Wprowadzone zmiany PCA podało do powszechnej wiadomości w komunikatach określających zasady i terminy ich wdrożenia zarówno w odniesieniu do działalności akredytacyjnej, jak i działalności akredytowanych jednostek oceniających zgodność. Zaktualizowane dokumenty zostały opublikowane na stronie internetowej PCA.

PCA rozpoczęło także prace nad nowelizacją zasad i procedur akredytacji dotyczących oceny zgodności realizowanej w obszarach regulowanych i dobrowolnych, którymi objęto:

W OBSZARZE REGULOWANYM

- akredytację jednostek certyfikujących w zakresie rolnictwa ekologicznego (rozporządzenie (UE) nr 2018/848 z dnia 30 maja 2018 r.),
- akredytację laboratoriów badawczych wykonujących testy urządzeń radiologicznych (ustawa z dnia 29.11.2000 r. Prawo atomowe),
- akredytację laboratoriów badawczych wykonujących pomiary emisji gazów lub pyłów do powietrza ze źródeł stacjonarnych (ustawa z dnia 27.04.2001 r. – Prawo ochrony środowiska),
- akredytację laboratoriów badawczych wykonujących pomiary pola elektromagnetycznego w środowisku (ustawa z dnia 27.04.2001 r. – Prawo ochrony środowiska),
- akredytację weryfikatorów GHG w zakresie walidacji i weryfikacji w odniesieniu do wymagań normy ISO/IEC 17029:2019 (rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2018/2067),
- akredytację jednostek oceniających zgodność w zakresie walidacji i weryfikacji w odniesieniu do wymagań normy ISO/IEC 14064-3:2019-07 (Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2018/2067),

- akredytację jednostek oceniających zgodność ubiegających się o uprawnienie Dyrektora Transportowego Dozoru Technicznego do działań w obszarze homologacji (rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/858 z dnia 30 maja 2018 r.),
- wdrożenie postanowień dokumentów: EA-2/17 „Document on Accreditation for Notification Purposes” oraz EA-2/20 „Consultancy, and the Independence of Conformity Assessment Bodies” w obszarze akredytacji do celów notyfikacji.

W OBSZARZE DOBROWOLNYM

- akredytację jednostek certyfikujących wyroby wg programu PEFC ST 2003:2020 „Requirements for Certification Bodies operating Certification against the PEFC International Chain of Custody Standard”,
- akredytację jednostek certyfikujących wg GMP+, wprowadzając zmianę normy akredytacyjnej z ISO/IEC 17065 na ISO/IEC 17021-1,
- wdrożenie postanowień dokumentu IAF MD8:2020 „Application of ISO/IEC 17011:2017 in the Field of Medical Device Quality Management Systems”, Issue 4 (ISO 13485).

Aktualizacja polityk ogólnych i procedur akredytacji jednostek oceniających zgodność

Zmiana postanowień normy PN-EN ISO/IEC 17011, określającej wymagania dla jednostek akredytacyjnych, spowodowała zmiany większości ogólnych polityk organizacji

międzynarodowych, stosowanych jako dokumenty obowiązkowe. Biorąc powyższe pod uwagę PCA znowelizowało i dostosowało swoje polityki do aktualnych polityk ILAC i EA, w tym:

- Politykę dotyczącą spójności pomiarowej wyników pomiarów (DA-06)

Znowelizowana polityka uwzględnia postanowienia dokumentu obowiązkowego ILAC P10 „Polityka ILAC dotycząca spójności pomiarowej wyników pomiarów”. Zawarte w niej wymagania i wytyczne dotyczą spójności pomiarowej w badaniach i wzorcowaniach, a także w działaniach w obszarze oceny zgodności, w których wykonywane są pomiary (np. inspekcji, produkcji materiałów odniesienia, organizacji badań biegłości). Szczególną uwagę zwrócono na ustanowienie i wykazanie spójności pomiarowej wyników poprzez zastosowanie certyfikowanych materiałów odniesienia (CRM), w tym powiązanie wyników pomiarów z Międzynarodowym Układem Jednostek Miar (SI) poprzez stosowanie CRM, których certyfikowana wartość ma wykazaną spójność z SI. Polityka precyzuje także postanowienia dotyczące ustanowienia spójności pomiarowej wyników poprzez wzorcowania nieobjęte porozumieniami międzynarodowymi EA MLA i/lub ILAC MRA.

- Politykę dotyczącą uczestnictwa w badaniach biegłości (DA-05)

Zmiany związane były z koniecznością uwzględnienia wymagań znowelizowanej normy akredytacyjnej dla laboratoriów PN-EN ISO/IEC 17025. W rezultacie rozszerzono zakres stosowania polityki o organizatorów badań biegłości i producentów

materiałów odniesienia. Uwzględniono też rozpatrywanie przez jednostki ryzyk i szans związanych z uczestnictwem w badaniach biegłości (PT) oraz zrezygnowano ze wskazania minimalnej częstości uczestnictwa jednostek w badaniach biegłości (PT) w cyklu akredytacji. Polityka rozstrzyga możliwość korzystania przez jednostki z usług nieakredytowanych organizatorów PT, pod warunkiem posiadania przez jednostki dowodów spełnienia przez organizatora PT mających zastosowanie wymagań normy PN-EN ISO/IEC 17043.

- Politykę dotyczącą akredytacji w zakresach elastycznych (DA-10)

Nowelizacja polityki wynikała z konieczności dostosowania zasad prowadzonej działalności akredytacyjnej do postanowień zaktualizowanego dokumentu EA-2/15 M:2019 „EA Requirements for the Accreditation of Flexible Scopes”. Jednocześnie, wychodząc naprzeciw oczekiwaniom rynku, rozszerzono zakres jej stosowania na jednostki certyfikujące wyroby, jednostki certyfikujące osoby, jednostki inspekcyjne oraz organizatorów badań biegłości. Znowelizowana polityka DA-10 przedstawia przykłady opisów zakresu elastycznego i możliwych granic elastyczności, w celu harmonizacji podejścia do opisu zakresów elastycznych dla różnych rodzajów jednostek oceniających zgodność.

- Opis systemu akredytacji (DA-01)

Nowelizacja dokumentu podyktowana była wprowadzeniem przez PCA zasad dot. stosowania w działalności akredytacyjnej ocen zdalnych i hybrydowych, których zastosowanie wynikało z ograniczeń spowodowanych epidemią COVID-19. Nowe wydanie DA-01 wskazuje, w jakich przypadkach i w jakich uwarunkowaniach może być zastosowana ocena zdalna (hybrydowa) do weryfikacji kompetencji jednostek oceniających zgodność. Podkreśla również rolę i podstawowe znaczenie rozpatrywania ryzyka w kontekście skuteczności oceny, w przypadku wyboru oceny zdalnej lub hybrydowej zamiast oceny na miejscu.

Wdrożenie dokumentów EA, IAF, ILAC

Do obowiązków PCA należy także harmonizacja zasad i wymagań stosowanych w działalności akredytacyjnej z postanowieniami międzynarodowych organizacji zrzeszających jednostki akredytujące: EA (European co-operation for Accreditation), IAF (International Accreditation Forum, Inc.) i ILAC (International Laboratory Accreditation Cooperation). Obowiązek ten wynika z członkostwa w tych organizacjach i zawarcia przez PCA wielostronnych porozumień, zapewniających międzynarodowe uznawanie wyników akredytowanej przez PCA działalności jednostek oceniających zgodność. Zadanie to realizowane jest poprzez wdrażanie postanowień EA, ILAC i IAF dotyczących zarówno jednostek akredytujących, jak i jednostek oceniających zgodność. W ubiegłym roku PCA wdrożyło do stosowania wymagania następujących dokumentów:

- ILAC G8:09/2019 „Guidelines on Decision Rules and Statements of Conformity”,
- ILAC-G29:06/2020 „Guidelines for harmonization of scopes of ISO/IEC 17025 accreditation of WADA anti-doping laboratories”,
- ILAC P10:07/2020 „ILAC Policy on Metrological Traceability of Measurement Results”,
- ILAC P14:09/2020 „ILAC Policy for Measurement Uncertainty in Calibration”,
- ILAC P15:05/2020 „Application of ISO/IEC 17020:2012 for the Accreditation of Inspection Bodies”,
- EA-2/15 M:2019 „EA requirements for the accreditation of flexible scopes”.

2.4. Ocena spełnienia przez jednostki oceniające zgodność znowelizowanych wymagań akredytacyjnych

PCA, sprawując nadzór nad akredytowanymi jednostkami oceniającymi zgodność, weryfikuje wdrożenie i spełnienie przez te jednostki znowelizowanych wymagań akredytacyjnych, z uwzględnieniem ustalonych okresów przejściowych. Wyniki ocen prowadzonych przez PCA są monitorowane i stanowią podstawę dla utrzymywania udzielonych akredytacji. W ubiegłym roku PCA realizowało weryfikacje i monitorowanie wdrożenia znowelizowanych wymagań akredytacyjnych w następujących obszarach:

- badania, wzorcowania, pobieranie próbek w odniesieniu do wymagań normy PN-EN ISO/IEC 17025:2018-02,
- działalność jednostek notyfikowanych w obszarze dyrektywy 2008/57/WE w odniesieniu do wymagań dyrektywy 2016/797/UE i Dokumentu Technicznego ERA 000MRA1044 ver. 1.1,
- certyfikacja opakowań i materiałów opakowaniowych wg programu Brand Reputation Compliance BRCGS, wydanie 6,
- certyfikacja systemów zarządzania wg ISO 45001:2018,
- certyfikacja systemów zarządzania wg ISO 22000:2018,
- certyfikacja systemów zarządzania wg ISO 50001:2018,
- certyfikacja systemów zarządzania O&HS wg ISO/IEC TS 17021-10:2018,
- wdrożenie w działalności jednostek certyfikujących systemy zarządzania postanowień dokumentu IAF MD 11:2019 „Dokument obowiązkowy IAF dotyczący zastosowania normy ISO/IEC 17021 w audytach zintegrowanych systemów zarządzania”,
- wdrożenie w działalności postanowień dokumentu IAF MD 21:2018 „Wymagania dotyczące przejścia z normy OHSAS 18001:2007 na normę ISO 45001:2018”,
- wdrożenie w działalności postanowień dokumentu IAF MD 22:2018 „Stosowanie normy ISO/IEC 17021-1 w certyfikacji systemów zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy (SZBHP)”,
- certyfikacja systemów zarządzania ciągłością działania według normy ISO 22301,
- certyfikacja systemów zarządzania bezpieczeństwem informacji w odniesieniu do wymagań normy ISO/IEC 27006:2015/AMD 1:2020.

3. DZIAŁALNOŚĆ INFORMACYJNO-PROMOCYJNA I SZKOLENIOWA

3.1. Poszerzenie wiedzy klientów, stron zainteresowanych i ogółu społeczeństwa w zakresie zasad akredytacji, aktualnych wymagań akredytacyjnych oraz nowych kierunków rozwoju akredytacji w Europie i na świecie

PCA prowadzi komunikację adresowaną do szerokiego grona odbiorców – konsumentów, a także wszystkich interesariuszy, w tym aktualnych i potencjalnych klientów, ekspertów, otoczenia biznesowego i administracji państwowej oraz mediów. W 2020 r. ze względu na pandemię koronawirusa największy nacisk położony był na budowanie skutecznej komunikacji w kanałach digitalowych – na stronie internetowej www.pca.gov.pl i mediach społecznościowych (Facebook, Twitter, LinkedIn i YouTube). Natomiast spotkania z klientami i szkolenia organizowane były głównie w formie online.

Organizacja spotkań z klientami

Jedną z głównych form komunikacji PCA z jednostkami oceniającymi zgodność są spotkania informacyjne, które w 2020 roku objęły akredytowane laboratoria badawcze, jednostki inspekcyjne, jednostki certyfikujące osoby i jednostki certyfikujące wyroby. W ubiegłym roku spotkania te koncentrowały się na zagadnieniach odnoszących się do:

- wykazywania przez jednostki kompetencji w sytuacji kryzysowej spowodowanej stanem epidemii,
- zmian polityk i procedur systemu akredytacji wynikających z wdrożonych w PCA postanowień normy PN-EN ISO/IEC 17011,
- zmian wymagań akredytacyjnych i warunków akredytacji.

Łącznie w spotkaniach tych uczestniczyli przedstawiciele blisko 350 akredytowanych podmiotów.

Szkolenia dla audytorów

Wdrożenie znowelizowanych postanowień normy PN-EN ISO/IEC 17011, a wraz z nimi znowelizowanych zasad i procedur oceny kompetencji akredytowanych jednostek z uwzględnieniem rozpatrywania w ocenach ryzyka, było głównym celem szkoleń doskonalących dla audytorów i ekspertów organizowanych przez nas w 2020 roku. Od marca wszystkie szkolenia były organizowane w trybie zdalnym lub hybrydowym, w przeważającej większości w formie warsztatów.

Szkoleniami objęto audytorów i ekspertów oceniających:

- laboratoria badawcze,
- laboratoria medyczne,
- producentów materiałów odniesienia,
- jednostki certyfikujące wyroby,
- jednostki certyfikujące osoby,
- jednostki inspekcyjne,
- jednostki certyfikujące systemy zarządzania i weryfikatorów GHG.

Łącznie w szkoleniach tych uczestniczyło ponad 300 audytorów i ekspertów współpracujących z PCA.

Szkolenia otwarte

Szkolenia otwarte dostarczają jednostkom oceniającym zgodność i innym zainteresowanym stronom informacji i wiedzy na temat zasad funkcjonowania systemu akredytacji i wymagań akredytacyjnych. W minionym roku, w pierwszym okresie pandemii, PCA zawiesiło szkolenia otwarte. Przedłużające się ograniczenia i oczekiwania naszych klientów spowodowały jednak konieczność przygotowania innej niż dotychczas formy tego typu szkoleń. W drugim półroczu 2020 roku podjęliśmy więc decyzję o ich kontynuacji w formie online, co wymagało szeregu przygotowań organizacyjnych, proceduralnych i logistycznych. Jednym z kluczowych elementów był wybór narzędzia informatycznego oraz jego testowanie. Wykorzystaliśmy w tym celu platformę e-learningową Cisco Webex, a pierwsze praktyczne doświadczenia z jej stosowania zdobyliśmy podczas trzynastodniowego szkolenia PD-1 „System zarządzania według normy

PN-EN ISO/IEC 17025:2018- 02", w którym wzięło udział 20 osób. W rezultacie w 2020 roku PCA przeprowadziło 13 szkoleń otwartych, w 8 programach tematycznych, w których wzięło udział 275 osób. Z analizy ankiet wynika, że taka forma szkoleń odbierana jest jako równie skuteczna co oferowane przez PCA szkolenia stacjonarne. Dlatego też planujemy także w przyszłości, równolegle ze szkoleniami stacjonarnymi, prowadzenie szkoleń otwartych w formie online lub hybrydowej.

Współpraca z wyższymi uczelniami

Wieloletnia już współpraca PCA z Wydziałem Chemii Uniwersytetu Warszawskiego zaowocowała także i w ubiegłym roku prowadzeniem własnych bloków tematycznych w ramach kolejnych edycji studiów podyplomowych w zakresie metrologii chemicznej. Nasi pracownicy prowadzili wykłady poświęcone akredytacji i wymaganiom akredytacyjnym dla laboratoriów. Studia zrealizowane były w trybie zdalnym w dwóch sesjach: wiosennej i jesiennej. Ponadto pracownik PCA w roku akademickim 2020/2021 poprowadził na studiach dziennych, również na Wydziale Chemii, na Kierunku Zaawansowane Metody Instrumentalne i Techniki Pomiarowe, obowiązkowy wykład pt. „Zarządzanie Laboratorium Chemicznym według wymagań normy PN-EN ISO/IEC 17025”, którego celem było zapoznanie studentów z wymaganiami dla akredytowanych laboratoriów. Możliwość prowadzenia przez nas wykładów daje możliwość upowszechniania wiedzy związanej z zagadnieniami dot. akredytacji i systemu oceny zgodności, a w dalszej perspektywie kształtowania kompetencji personelu jednostek oceniających zgodność. W niektórych przypadkach jest szansą na przygotowanie i pozyskanie personelu zewnętrznego – przyszłych audytorów i ekspertów PCA.

Udział w konferencji Podkarpackiego Centrum Innowacji

2 grudnia w ramach Podkarpackiego Forum Nauki i Biznesu odbyła się konferencja online Innowacje-Pomiary-Akredytacja z udziałem przedstawicieli PCA. Celem tego dwudniowego wydarzenia było wsparcie przedsiębiorców, przedstawicieli nauki i biznesu w zakresie kreowania innowacji i nowych badań. Forum to także przestrzeń do wymiany doświadczeń i dobrych praktyk opartych na studiach przypadku, możliwość

zapoznania się z szerokim spektrum działań laboratoryjnych jakie podejmowane są w naszym kraju. PCA było partnerem merytorycznym całego wydarzenia.

W panelu poświęconym systemowi akredytacji, w swoich prezentacjach nasi eksperci omówili warunki oraz charakter poszczególnych etapów procesu uzyskiwania akredytacji, terminy realizacji, a także korzyści wynikające z posiadania akredytacji. Ponadto wyjaśnione zostały wybrane zagadnienia z nowego wydania normy PN-EN ISO/IEC 17025:2018-02, w tym dot. stwierdzenia zgodności ze specyfikacją lub wymaganiem w działalności laboratoryjnej oraz zasady podejmowania takich decyzji.

3.2. Wzmocnienie zaufania do akredytacji jako narzędzia potwierdzającego kompetencje jednostek oceniających zgodność oraz podniesienie świadomości na temat roli i znaczenia akredytacji

Działalność wydawnicza jest istotnym elementem polityki informacyjno-promocyjnej PCA, ale także skutecznym sposobem na edukowanie o roli i korzyściach z akredytacji. Ważnym elementem naszej polityki informacyjnej jest też docieranie do szerokiego grona odbiorców za pośrednictwem mediów branżowych, portali informacyjnych czy własnych kanałów digitalowych. W tym celu publikujemy zarówno własne czasopisma, jak również współpracujemy z zewnętrznymi agencjami i ogólnokrajowymi mediami.

Opracowywanie i publikacja wydawnictw PCA

„PCA Info – wydarzenia, opinie, perspektywy” to czasopismo skierowane zarówno do ekspertów, audytorów i pracowników jednostek akredytujących, jak i do wszystkich czytelników zainteresowanych szeroko rozumianą akredytacją. Informujemy w nim o kluczowych wydarzeniach i działaniach w obszarze akredytacji, procedurach czy nowych obszarach działalności akredytacyjnej. W ubiegłym roku opublikowane zostały dwa numery: 21 (czerwiec 2020) i 22 (grudzień 2020). Wydaliśmy też „Sprawozdanie z realizacji planu działania PCA za 2019 rok”, podsumowujące działalność PCA m.in. w zakresie udzielania akredytacji, sprawowania nadzoru nad akredytowanymi podmiotami, harmonizacji wymagań akredytacyjnych, nowelizacji polityk i procedur akredytacji, współpracy międzynarodowej, realizacji celów informacyjno-promocyjnych i szkoleniowych oraz sytuacji finansowej. Z okazji Światowego Dnia Akredytacji, który w ubiegłym roku obchodzony był pod hasłem „Akredytacja: większe bezpieczeństwo żywności”, przygotowaliśmy specjalną infografikę, wyjaśniającą jak akredytowana ocena zgodności wspiera branżę spożywczą i pomaga zadbać o bezpieczeństwo żywności. Wszystkie wydawnictwa PCA publikowane były na stronie internetowej oraz na kanałach PCA w mediach społecznościowych.

Współpraca z redakcjami dzienników ogólnopolskich i pism branżowych

PCA regularnie współpracuje z wydawnictwami i mediami m.in. z sektora laboratoryjnego, medycznego czy spożywczego. W lutym na łamach kwartalnika „Laboratorium – Przegląd Ogólnopolski” ukazała się rozmowa z Dyrektorem PCA m.in. na temat wymagań wynikających z wdrożenia w akredytowanych laboratoriach badawczych i wzorujących normy PN-EN ISO/IEC 17025:2018-02. Z myślą o szerokim odbiorcy eksperci PCA przygotowali też artykuł „Akredytacja laboratoriów a wykonywanie badań w kierunku obecności koronawirusa SARS-CoV-2” – kompendium wiedzy na temat rodzajów testów na COVID-19, laboratoriów, w których te badania są wykonywane, a także obowiązujących laboratoriów wymagań akredytacyjnych. Materiał został opublikowany pod koniec kwietnia na stronie internetowej i na kanałach społecznościowych PCA, a także w mediach i na portalach branżowych, m.in. Laboratorynie.pl oraz „Laboratorium – Przegląd Ogólnopolski”. W maju w dwumiesięczniku branżowym „Chemia i Biznes” ukazał się artykuł „Zaufanie potwierdzone akredytacją”, natomiast w lipcu portal Laboratorynie.pl opublikował wywiad z dyrektorem PCA „Nowe wyzwania w działalności Polskiego Centrum Akredytacji”. Głównym tematem rozmowy był wpływ pandemii COVID-19 na funkcjonowanie systemu akredytacji i współpracę z laboratoriami. Z kolei w listopadowym numerze czasopisma „Laboratorium. Przegląd Ogólnopolski” ukazał się artykuł pt. „Akredytacja laboratoriów w nowych uwarunkowaniach”. Również w listopadzie portal FoodFakty.pl opublikował raport „Standardy rodziny GFSI w łańcuchu żywności. Przyszłość standardów jakości i wyzwania COVID-19”, w którym znalazł się tekst PCA „Akredytacja: większe bezpieczeństwo żywności”. Wszystkie publikacje dostępne są na stronie internetowej www.pca.gov.pl.

Realizacja materiałów wideo popularyzujących wiedzę na temat akredytacji

W styczniu ukazał się ostatni już materiał z serii filmów promocyjnych prezentujących wybrane obszary działalności akredytacyjnej PCA, zatytułowany „Akredytacja w obszarze bezzałogowych systemów powietrznych – nowe regulacje”. Film powstał w odpowiedzi na rosnące zainteresowanie rynku tym obszarem, a także jako efekt zmian w prawie (w lipcu 2019 r. weszło w życie unijne Rozporządzenie 2019/945 w sprawie bezzałogowych systemów powietrznych i ich operatorów, które uregulowało wymagania w tym obszarze). Na temat nowych regulacji, procedur akredytacyjnych w obszarze bezzałogowych systemów powietrznych i korzyści z akredytacji wypowiedzieli się eksperci z PCA, a także Urzędu Lotnictwa Cywilnego, Urzędu Dozoru Technicznego i Instytutu Technologii Wojsk Lotniczych. Łącznie wyprodukowaliśmy 19 filmów, które pokazują, że akredytacja dotyczy niemal wszystkich sfer życia człowieka. Zrealizowane materiały filmowe poświęcone były m.in. tematyce smogu, żywności (w tym ekologicznej), bezpieczeństwa zabawek, homologacji pojazdów, antydotingu w sporcie, wyrobów pirotechnicznych, budownictwa i infrastruktury, a także działalności laboratoriów medycznych, bezpiecznego nawożenia roślin czy badań kryminalistycznych. Wszystkie filmy zamieszczone są na kanałach PCA w mediach społecznościowych, na stronie internetowej, a także opublikowane były na stronach agencji informacyjnych, z których korzystają m.in. media regionalne.

Pytania do ekspertów PCA – kampania informacyjna

Na początku lipca uruchomiona została nowa kampania informacyjno-promocyjna PCA. Na stronie internetowej

i na kanałach społecznościowych ukazała się seria filmów z odpowiedziami ekspertów PCA na najczęściej zadawane pytania o akredytację, w tym: na czym opiera się wiarygodność akredytacji przyznawanych przez PCA, co wynika z akredytacji dla polskiego przemysłu i w jaki sposób przekłada się to na rzetelność konsumencką. Celem kampanii było przybliżenie sposobu funkcjonowania PCA i międzynarodowego systemu oceny zgodności, a także przepisów regulujących działalność akredytacyjną w poszczególnych obszarach. W swoich wypowiedziach eksperci podkreślili, że sprawnie działający system oceny zgodności, którego PCA jest częścią, zapewnia wiarygodność wyników badań, wzorcowań, inspekcji, certyfikacji i weryfikacji, potwierdza kwalifikacje osób i systemów zarządzania. W efekcie pomaga budować zaufanie konsumentów do jakości i bezpieczeństwa towarów oraz usług, wspiera konkurencyjność polskiego przemysłu i wzmacnia handel międzynarodowy, eliminując bariery techniczne w eksporcie. Artykuł na temat nowego filmu i kampanii promocyjnej PCA ukazał się w październikowym numerze „ILAC NEWS” (newsletter International Laboratory Accreditation Cooperation).

Dbamy o jakość życia Polaków – multimedialna kampania informacyjna filmu promocyjnego PCA

Z myślą o szerokim gronie odbiorców przygotowaliśmy też multimedialną kampanię informacyjną, której głównym elementem był spot promujący hasło „Polskie Centrum Akredytacji: dbamy o jakość życia Polaków”, a celem – edukacja na temat korzyści z akredytowanych usług oceny zgodności i roli PCA. W listopadzie i grudniu film był wyświetlany na platformach streamingowych, w serwisach VOD, na ogólnodostępnych portalach i w mediach społecznościowych. W filmie pokazany został jeden z obszarów działalności PCA – akredytacja

laboratoriów badających jakość wody pitnej. W celu wsparcia kampanii wyprodukowaliśmy też krótkie spoty reklamowe pod hasłem „Zapobiegaj”, które podejmują bardzo aktualny dziś temat ochrony środowiska. Film wpisuje się politykę zrównoważonego rozwoju i promuje ekologiczny styl życia. Łącznie w okresie od 16 listopada do 3 grudnia filmy PCA i banery promocyjne wyświetlane były w internecie łącznie ponad milion razy (prawie 85 tys. wyświetleń na kanale YouTube i ponad 900 tys. wyświetleń na platformach streamingowych, portalach oraz w serwisach VOD). Wszystkie filmy są dostępne na specjalnej stronie kampanii: <https://www.pca.gov.pl/kampania-dbam-y-o-jakosc/index.php>.

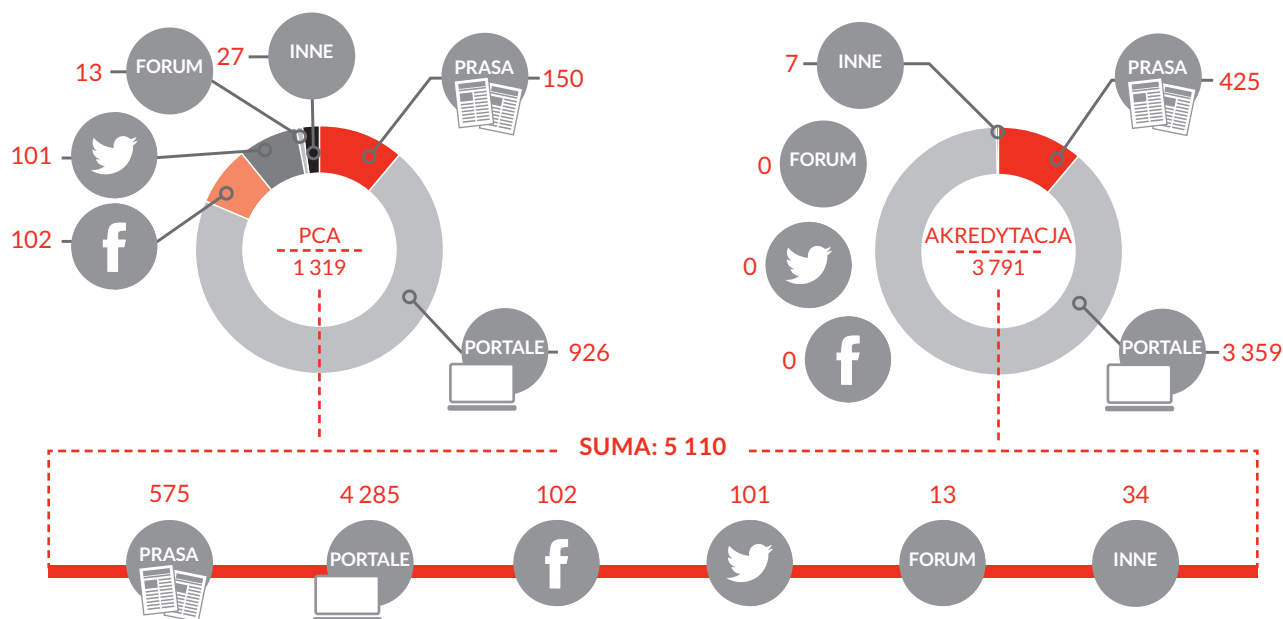
Monitoring informacji w mediach nt. akredytacji i PCA

PCA prowadzi stały monitoring informacji dotyczących akredytacji na podstawie materiałów publikowanych w prasie, internecie (w tym w mediach społecznościowych), stacjach radiowych i telewizyjnych. W 2020 r. w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia łącznie ukazało się ponad 5 tys. informacji na temat akredytacji i PCA, co stanowi wzrost o 30% w stosunku do ubiegłego roku.

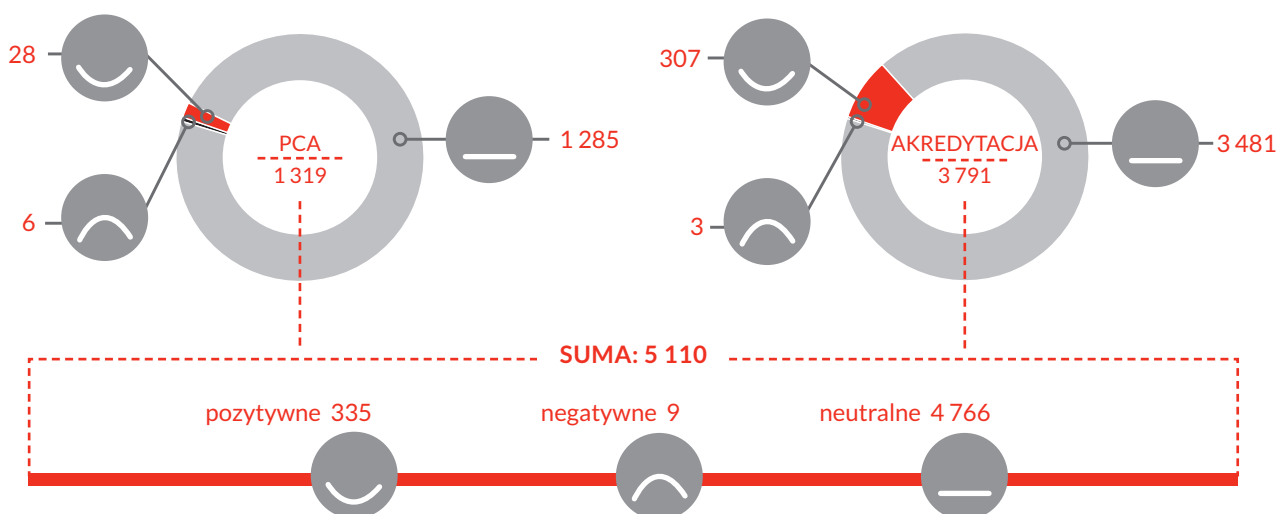
Publikowanie informacji na stronie internetowej PCA i w mediach społecznościowych

Podstawowym narzędziem służącym do prowadzenia działań informacyjno-promocyjnych jest nasza strona internetowa, którą sukcesywnie uaktualniamy. Na naszej stronie prowadzony jest wykaz akredytowanych jednostek oceniających zgodność, publikowane są bieżące informacje o działalności PCA, szkoleniach, aktualnie obowiązujących dokumentach

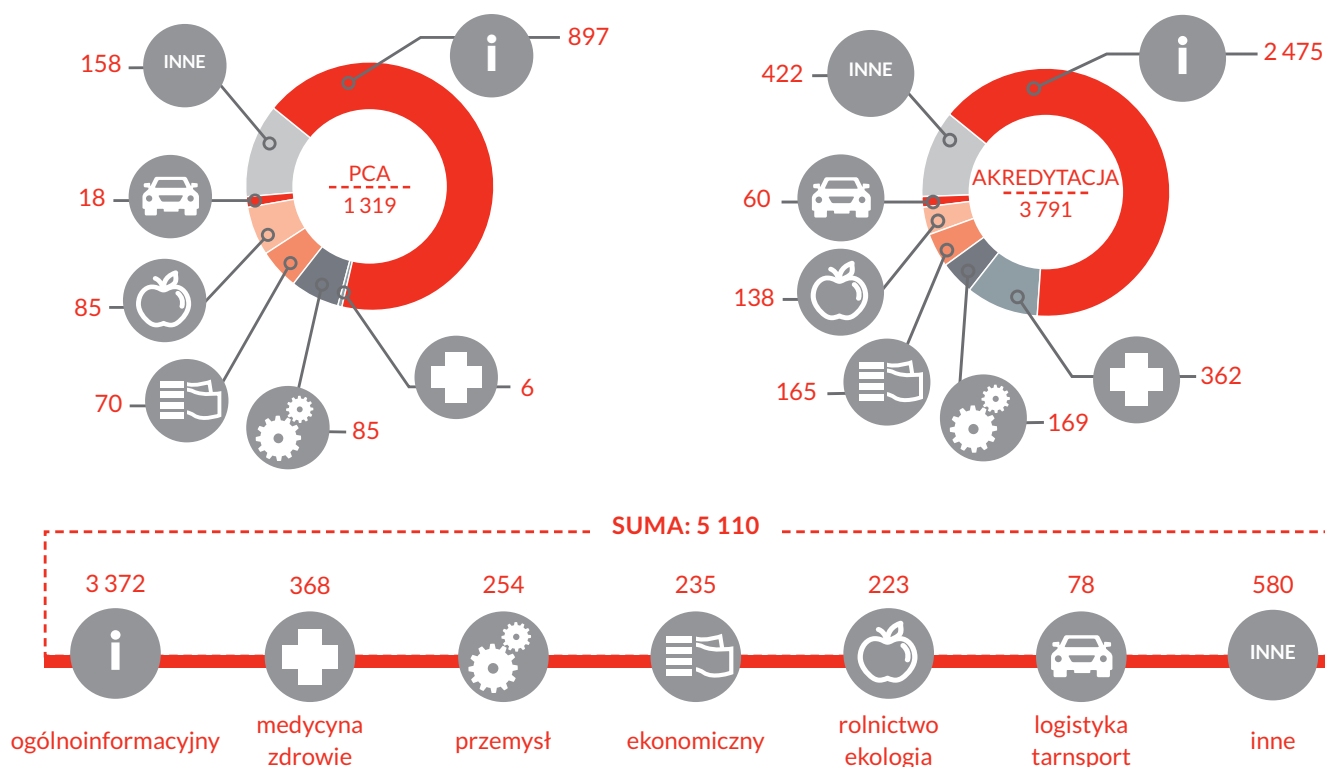
LICZBA PUBLIKACJI W PODZIALE NA MEDIA

LICZBA PUBLIKACJI W PODZIALE NA WYDŹWIĘK

LICZBA PUBLIKACJI W PODZIALE NA PROFIL

oraz wymaganiach organizacji międzynarodowych. Łączna liczba odsłon strony www.pca.gov.pl w 2020 r. osiągnęła 1 718 255.

Na stronie dostępny jest również Biuletyn Informacji Publicznej (www.pca.gov.pl/bip), gdzie publikujemy informacje określone w Ustawie o dostępie do informacji publicznej. Do 23 września 2020 r. PCA jako jednostka sektora finansów

publicznych wdrożyło też wymagania zawarte w ustawie z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych (Dz.U. poz.848). Zgodnie z ustawą jednostki te mają obowiązek takiego prezentowania informacji w internecie, aby wszyscy (w tym osoby niewidome, słabowidzące, osoby niemogące posługiwać się myszką czy klawiaturą, nieodróżniające kolorów, a także osoby starsze) mieli do nich dostęp.

Równolegle ze stroną internetową prowadzona była komunikacja w mediach społecznościowych, gdzie udostępnialiśmy informacje kluczowe z punktu widzenia sytuacji nadzwyczajnej spowodowanej pandemią koronawirusa, w tym: dokumenty organizacji międzynarodowych EA, IAF i ILAC, informacje nt. norm i regulacji czy materiały opublikowane przez kluczowe polskie i zagraniczne instytucje (Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii, Ministerstwo Zdrowia, PKN, ISO, IEC, WHO, CEN&CENELEC). W zależności od kanału liczba obserwujących zwiększyła się o 30 %, osiągając łączną liczbę 3343. Znacząco wzrosła również liczba interakcji, w tym pytań zadawanych za pośrednictwem profili społecznościowych PCA. Odpowiadając na to zainteresowanie, zwiększyliśmy częstotliwość publikacji postów na kanałach społecznościowych (do 6–7 postów tygodniowo), co gwarantuje szybkie dotarcie z informacją do bardzo szerokiego grona odbiorców.

Kampania informacyjna o korzyściach z akredytacji

Na początku maja PCA zainaugurowało w mediach społecznościowych swoją nową kampanię o korzyściach z akredytacji. Przez cały miesiąc na wszystkich naszych kanałach społecznościowych publikowane były posty i infografiki. Kampania adresowana była do szerokiego odbiorcy, a jej cel to popularyzacja zagadnień związanych z akredytacją i edukacja na temat roli PCA w systemie oceny zgodności. Publikowane dwa razy w tygodniu posty w sposób przystępny wyjaśniały m.in. na czym polega akredytacja i jak funkcjonuje system oceny zgodności, jakie są korzyści z akredytacji i kto jest jej beneficjentem, a także – jakie są obszary akredytacji. W kampanii szczególnie nacisk położony był na kwestie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, wpisując się tym samym w najbardziej aktualny temat debaty publicznej w związku z pandemią.

Udostępnianie informacji na temat możliwości udziału laboratoriów w badaniach biegłości

Wymagania PCA dotyczące badań biegłości/porównań międzylaboratoryjnych przedstawione są w dokumencie DA-05 „Polityka dotycząca uczestnictwa w badaniach biegłości”. W odpowiedzi na zapotrzebowanie rynku PCA na swojej stronie internetowej informuje nt. możliwych źródeł badań biegłości i publikuje aktualnie organizowane programy. W 2020 r. PCA opublikowało informacje o czterech dostępnych programach badań biegłości oferowanych przez akredytowanych organizatorów. Dotyczyły one m.in. badań z zakresu analizy kruszyw, kamienia naturalnego oraz gruntów; pomiarów oświetlenia elektrycznego na stanowiskach pracy, pomiarów drgań o działaniu ogólnym i miejscowym, oceny narażenia na frakcje pyłu występujące w środowisku pracy; badania próbek do molekularnych oraz serologicznych analiz SARS-CoV-2.

Współpraca z regulatorami i innymi stronami zainteresowanymi

Wyniki akredytowanej oceny zgodności są wykorzystywane w wielu obszarach regulowanych przepisami prawa, gdzie posiadanie akredytacji przez jednostki oceniające zgodność jest wymaganiem i stanowi podstawę dla prowadzenia działalności jednostek na rzecz obszaru regulowanego. Akredytowana ocena zgodności jest wykorzystywana dla ochrony interesów publicznych, w szczególności w takich obszarach jak zdrowie, bezpieczeństwo ogólne, bezpieczeństwo pracy, ochrona środowiska, ochrona konsumentów, ochrona danych osobowych czy też cyberbezpieczeństwo.

Przepisy prawa ustalają nie tylko wymagania posiadania akredytacji przez jednostki oceniające zgodność, ale również definiują specyficzne wymagania dla samych jednostek oraz dla stosowanych przez nie procedur oceny zgodności. Wymagania te są uwzględniane jako wymagania akredytacyjne w ocenach jednostek w procesach akredytacji i nadzoru. Wskazuje to na kluczowe znaczenie szeroko rozumianej współpracy jednostki akredytującej z regulatorami i zainteresowanymi stronami dla prawidłowości i skuteczności funkcjonowania systemu akredytacji. Traktując priorytetowo akredytację dla potrzeb obszaru regulowanego, a także jako wkład w rozwój gospodarczy kraju, PCA przykłada szczególną uwagę do współpracy z regulatorami. Współpraca ta opiera się głównie na:

- monitorowaniu, opiniowaniu i uzgadnianiu przez PCA postanowień przepisów prawa dotyczących jednostek oceniających zgodność i procedur oceny zgodności,
- informowaniu, opiniowaniu i uzgadnianiu z regulatorem wymagań akredytacyjnych i procedur oceny kompetencji jednostek oceniających zgodność w obszarze właściwym dla obszaru regulowanego,
- wzajemnym informowaniu, wymianie wiedzy i doświadczeń w obszarze funkcjonowania i kompetencji jednostek oceniających zgodność, właściwych dla obszarów regulowanych.

Szczególny obszar działalności akredytacyjnej PCA w obszarze regulowanym stanowi akredytacja jednostek oceniających zgodność do celów notyfikacji. W 2020 roku PCA współpracowało przy akredytacji i nadzorze jednostek notyfikowanych z organami autoryzującymi i notyfikującymi, w tym z: Ministerstwem Rozwoju, Pracy i Technologii, Ministerstwem Cyfryzacji (Kancelaria Prezesa Rady Ministrów), Ministerstwem Infrastruktury, Urzędem Transportu Kolejowego, Głównym Urzędem Nadzoru Budowlanego, Urzędem Lotnictwa Cywilnego (w perspektywie organ notyfikujący w obszarze Rozporządzenia Komisji (UE) 2019/945). Współpraca w tym obszarze koncentrowała się na zapewnieniu aktualności wymagań akredytacyjnych i programów akredytacji jednostek notyfikowanych, harmonizacji opisu kompetencji jednostek w zakresach akredytacji i informowaniu o wynikach ocen realizowanych przez PCA, mających wpływ na zakres autoryzacji i notyfikacji jednostek.

W 2020 roku współpracowaliśmy z następującymi organami:

- Ministerstwo Klimatu – współpraca obejmowała udział przedstawiciela PCA w pracach zespołu eksperckiego powołanego przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska do opracowania projektów rozporządzeń Ministra Klimatu dotyczących badań emisji gazów odlotowych i prezentowania wyników tych badań.
- Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi – eksperci PCA opiniowali akty prawne powiązane z Rozporządzeniem (UE) nr 2018/848 z 30 maja 2018 r. (obszar rolnictwa ekologicznego). Nowe wydanie programu akredytacji DAB-13 „Akredytacja laboratoriów badawczych wykonujących badania pozostałości środków ochrony roślin na potrzeby certyfikacji w rolnictwie ekologicznym” opracowane przez PCA było opiniowane i uzgadniane z MRiRW.
- Główny Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych – prowadzona była bieżąca wymiana informacji pomiędzy PCA a GIJHARS nt. wyników ocen PCA oraz wyników audytów GIJHARS w jednostkach certyfikujących w obszarze rolnictwa ekologicznego (program akredytacji DAC-13) oraz produktów regionalnych i tradycyjnych (program akredytacji DAC-06). Eksperti PCA uczestniczyli w spotkaniach organizowanych przez GIJHARS na temat produktów regionalnych i tradycyjnych oraz rolnictwa ekologicznego.
- Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa – współpraca polegała na wypracowaniu strategii i koncepcji utrzymania akredytacji laboratoriów PIORiN w związku ze zmianami struktury organizacyjnej Inspekcji.
- Transportowy Dozór Techniczny – opracowanie i uzgodnienie polityki i zasad akredytacji służb technicznych upoważnionych przez Dyrektora TDT do zadań w obszarze homologacji (Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/858 z 30 maja 2018 r.).

Współpraca z Polskim Komitetem Normalizacyjnym

Współpraca PCA z Polskim Komitetem Normalizacyjnym w zakresie opiniowania i opracowywania norm to z jednej strony wkład PCA do krajowej normalizacji, a z drugiej strony dostęp do projektów aktów normalizacyjnych, możliwość kształtowania programów oraz dostosowywania i harmonizacji działalności akredytacyjnej do aktualnie obowiązujących przepisów.

Przedstawiciele PCA uczestniczą w pracach 13 Komitetów Technicznych działających przy PKN:

- KT nr 3 ds. Mikrobiologii Żywności,
- KT nr 6 ds. Systemów Zarządzania,
- KT nr 67 ds. Elektrycznej Aparatury Medycznej,
- KT nr 77 ds. Aparatury Rozdzielczej i Sterowniczej Niskonapięciowej,
- KT nr 157 ds. Zagrożeń Fizycznych w Środowisku Pracy,
- KT nr 159 ds. Zagrożeń Chemicznych i Pyłowych w Środowisku Pracy,
- KT nr 182 ds. Ochrony Informacji w Systemach Teleinformatycznych,
- KT nr 270 ds. Zarządzania Środowiskowego,
- KT nr 276 ds. Zarządzania Bezpieczeństwem i Higieną Pracy,
- KT nr 280 ds. Jakości Powietrza,
- KT nr 300 ds. Medycznych Badań Laboratoryjnych In Vitro,
- KT nr 310 ds. Systemów Zarządzania Bezpieczeństwem Żywności,
- KT nr 322 ds. Materiałów Odniesienia.

W 2020 roku zrealizowaliśmy ponad 200 różnych zadań związanych z opiniowaniem i głosowaniem w sprawie szeregu norm z zakresu systemu oceny zgodności i akredytacji. Na szczególną uwagę zasługują prace przedstawicieli PCA w zakresie opracowania i wydania polskiej wersji normy PN-EN ISO/IEC 17029 „Ocena zgodności – Ogólne zasady i wymagania dla jednostek walidujących i weryfikujących”.

4. WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA

4.1. Aktywny udział w tworzeniu europejskiego i międzynarodowego systemu akredytacji, w tym w wielostronnych porozumieniach o wzajemnym uznawaniu

Członkostwo PCA w międzynarodowych organizacjach: EA (European co-operation for Accreditation), IAF (International Accreditation Forum, Inc.), ILAC (International Laboratory Accreditation Cooperation) i FALB (Forum of Accreditation and Licensing Bodies) oraz podpisanie wielostronnych porozumień z tymi organizacjami zapewnia uznawanie w Europie i na świecie wyników badań i wzorcowań akredytowanych laboratoriów oraz certyfikatów wydawanych przez krajowe jednostki certyfikujące, inspekcyjne i weryfikatorów. W ramach współpracy z tymi organizacjami w 2020 roku PCA brało udział w zgromadzeniach ogólnych, a także w posiedzeniach komitetów i grup roboczych działających przy EA, IAF, ILAC oraz FALB.

Rolą komitetów jest zapewnienie jednolitej interpretacji norm i wytycznych, wypracowywanie wspólnych polityk w zakresie prowadzenia procesów akredytacji i nadzoru, realizacja systemu wzajemnych ocen zgodnie z międzynarodowymi praktykami, a także wspieranie i promocja wzajemnego uznawania akredytowanych wyników oceny zgodności. Zgromadzenia ogólne to z kolei najwyższy organ decyzyjny w strukturach tych organizacji, których zadaniem jest przede wszystkim

ustalanie i zatwierdzanie polityk, strategii i kierunków rozwoju działalności akredytacyjnej w Europie i na świecie oraz zawieranie porozumień z innymi organizacjami (np. Komisją Europejską i EFTA).

W 2020 r. w związku z pandemią koronawirusa wszystkie posiedzenia odbywały się w formie online. Łącznie uczestniczyliśmy w 25 spotkaniach i szkoleniach odbywających się w ramach organizacji międzynarodowych oraz w dwóch zgromadzeniach ogólnych EA, w zgromadzeniach IAF i ILAC oraz połączonym IAF/ILAC. Dodatkowo, w ramach międzynarodowych zobowiązań, jedna osoba wzięła udział w ewaluacji tureckiej jednostki akredytującej (TURKAK).

Nowe władze EA

Decyzją 46. Zgromadzenia Ogólnego EA, które odbyło się 25–26 listopada 2020 r. podjęte zostały rezolucje dotyczące zarządzania organizacją i zmian w europejskim systemie akredytacji. Jedną z nich był ponowny wybór Dyrektora PCA Lucyny Olborskiej na przewodniczącą Komitetu EA ds. Komunikacji i Wydawnictw (EA CPC) i przyjęcie w skład Rady Zarządzającej ds. Technicznych. To kolejna dwuletnia kadencja Dyrektora L. Olborskiej na stanowisku przewodniczącej Komitetu EA CPC, którego rolą jest wspieranie jednostek akredytujących w działaniach promujących porozumienie o wzajemnym uznawaniu

akredytowanych wyników oceny zgodności (EA MLA). Rada Zarządzająca ds. Technicznych będzie odpowiedzialna za koordynację działań EA w zakresie harmonizacji wymagań dot. funkcjonowania akredytacji w krajach członkowskich UE. Wybory do władz EA związane były z zatwierdzeniem nowej struktury, wynikającej z przyjętej Strategii 2025.

Rozszerzenie IAF MLA dla PCA w obszarze OHSMS

W ramach IAF Multilateral Agreement (IAF MLA) rozszerzony został zakres porozumienia dla PCA o obszar systemu zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy wg normy ISO 45001 „Occupational health and safety management systems – Requirements with guidance for use”, z uwzględnieniem wymagań normy ISO/IEC TS 17021-10 „Conformity assessment – Requirements for bodies providing audit and certification of management systems – Part 10: Competence requirements for auditing and certification of occupational health and safety management systems”. PCA jest sygnatariuszem wielostronnego porozumienia IAF MLA we wszystkich objętych nim obszarach certyfikacji, tj. systemów zarządzania (jakością, środowiskowego, bezpieczeństwem żywności, bezpieczeństwem informacji, energią, w obszarze wyrobów medycznych, bezpieczeństwem i higieną pracy), certyfikacji wyrobów (w tym GLOBALG.A.P.), certyfikacji osób, a także w obszarze weryfikatorów GHG. Dzięki podpisaniu porozumienia certyfikaty wydawane przez akredytowane przez PCA podmioty, posiadają status równoważnych i wiarygodnych nie tylko na poziomie europejskim, ale też światowym.

Zakres wszystkich wielostronnych porozumień (EA MLA, IAF MLA i ILAC MRA) podpisanych przez PCA dostępny jest na naszej stronie: <https://www.pca.gov.pl/wspolpraca-miedzynarodowa/wspolpraca/zakres-porozumien/>.

4.2. Współpraca bilateralna z zagranicznymi jednostkami akredytującymi oraz współpraca w ramach polityki transgranicznej

Realizacja zadań w ramach polityki transgranicznej

Politykę PCA dotyczącą akredytacji jednostek oceniających zgodność poza granicami Polski, świadczenia akredytowanych usług poza granicami kraju przez akredytowane przez PCA jednostki oceniające zgodność oraz politykę dotyczącą współpracy z zagranicznymi jednostkami akredytującymi określa dokument DA-07 „Polityka dotycząca akredytacji transgranicznej”. PCA współpracuje z zagranicznymi jednostkami akredytującymi w zakresie prowadzenia ocen oddziałów jednostek oceniających zgodność zlokalizowanych na terenie Polski, jak również ocen akredytowanych przez PCA jednostek działających poza terytorium Polski. W 2020 r. zrealizowaliśmy 14 ocen na zlecenie zagranicznych jednostek akredytujących, w tym: 6 dla UKAS (Wielka Brytania), 3 dla CAI (Czechy), 2 dla COFRAC (Francja), 1 dla DAKKS (Niemcy), 1 dla FINAS (Finlandia), 1 dla DANAK (Dania).

Współpraca z jednostkami akredytującymi spoza UE w celu realizacji umów handlowych państwa

15 września Dyrektor PCA podpisał porozumienie o rozszerzeniu współpracy z Taiwan Accreditation Foundation (TAF). Uroczystość odbyła się formie wideokonferencji i była ważnym punktem polsko-tajwańskich konsultacji gospodarczych, zorganizowanych przez Ministerstwo Rozwoju. Nowe porozumienie odwołuje się do postanowień umowy między PCA a TAF zawartej 21 października 2016 r. w Tajpej i rozszerza zakres współpracy obu instytucji. Porozumienie obejmuje m.in. takie aspekty jak: wzajemną uznawalność wyników akredytowanej oceny zgodności i współdziałanie w ramach wielostronnych porozumień oraz członkostwa w międzynarodowych organizacjach EA, ILAC, IAF i APAC. Współpraca międzynarodowa i umowy bilateralne są bardzo istotnym aspektem działalności PCA, przyczyniają się bowiem do likwidowania technicznych barier w handlu i ułatwiają polskim przedsiębiorcom dostęp do rynków eksportowych na całym świecie.

PCA nawiązało kontakty bilateralne z jednostką akredytującą z Uzbekistanu (The Center for Accreditation O'ZAKK). 22 września odbyło się spotkanie Dyrektor PCA z Ambasadorem Republiki Uzbekistan w Polsce, które dotyczyło wsparcia O'ZAKK w przygotowaniu do przyznawania akredytacji jednostkom oceniającym zgodność na terenie Uzbekistanu. W dalszej perspektywie planowane jest porozumienie o współpracy między PCA a O'ZAKK w zakresie wymiany informacji i doświadczeń, wdrażania międzynarodowych norm i wytycznych oraz udziału w szkoleniach, konferencjach i warsztatach organizowanych dla audytorów i ekspertów prowadzących procesy akredytacji i nadzoru jednostek oceniających zgodność.

5. DOSKONALENIE DZIAŁALNOŚCI

Działania realizowane przez PCA w zakresie doskonalenia usług akredytacyjnych corocznie wpisują się w Strategię na rzecz odpowiedzialnego rozwoju. PCA jest jedyną tego typu instytucją w Polsce, dlatego szczególną wagę przywiązujemy do skuteczności funkcjonowania systemu zarządzania i doskonalenia naszych działań. Tworzymy skutecznie działającą instytucję publiczną – dostępną i otwartą dla przedsiębiorców oraz innych stron zainteresowanych.

5.1. Działania związane z funkcjonowaniem ogólnego systemu zarządzania, kontroli zarządczej, systemu zarządzania działaniami antykorupcyjnymi i systemu zarządzania bezpieczeństwem informacji

System zarządzania w PCA funkcjonuje na podstawie wymagań określonych w rozporządzeniu (WE) nr 765/2008, Ustawie o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku, w normie PN- EN ISO/IEC 17011 oraz zgodnie ze zobowiązaniami wynikającymi z zawartych wielostronnych porozumień EA MLA, ILAC MRA, IAF MLA, a także przepisami przewidzianymi dla jednostek sektora finansów publicznych. PCA posiada również wdrożony system zarządzania działaniami antykorupcyjnymi oraz system zarządzania bezpieczeństwem informacji. System zarządzania spełnia wymagania właściwe dla funkcjonowania kontroli zarządczej w jednostce sektora finansów publicznych. W 2020 r. nasza działalność realizowana była zgodnie z zatwierdzonym przez Radę ds. Akredytacji projektem rocznego planu działania, przekazanym do Ministra Rozwoju w trybie art. 47 ust. 6 Ustawy o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku. Roczny plan działania PCA wynika z zadań ustawowych oraz z polityki jakości PCA, określającej priorytety strategiczne. Plan na 2020 r. według Ustawy o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku jest spójny z zatwierdzonym planem działalności PCA wynikającym z Ustawy o finansach publicznych i wpisuje się w plan działalności Ministerstwa Rozwoju na 2020 r. Realizacja planów działania PCA, a w szczególności wskazane w planach mierniki podlegały monitorowaniu i bieżącej sprawozdawczości.

W 2020 r. działania doskonalące funkcjonowanie systemu zarządzania w PCA skupiały się przede wszystkim na diagnozie obszarów o podwyższonym poziomie ryzyka w odniesieniu do realizacji planu działania PCA, w szczególności wynikających z sytuacji epidemicznej związanej z COVID-19. Z uwagi na pandemię podjętych zostało szereg działań dostosowujących do realizacji procesów w zmienionych warunkach. Najważniejsze działania zarządcze podjęte w 2020 r. objęły:

- zmiany organizacji pracy z uwzględnieniem zasad pracy zdalnej i hybrydowej,

- opracowanie zasad i wdrożenie działań zapobiegających rozprzestrzenianiu wirusa,
- opracowanie i wdrożenie zasad zdalnego dostępu do zasobów sieciowych, przy zachowaniu zasad ochrony informacji,
- pozyskanie i udostępnienie narzędzi wykorzystywanych do prowadzenia ocen w procesach akredytacji, jak również webinarium, spotkań w formie zdalnej itp.,
- zapewnienie aktualnej i bieżącej informacji na temat funkcjonowania PCA dla klientów, stron zainteresowanych oraz pracowników PCA w okresie pandemii,
- wprowadzenie ocen zdalnych i hybrydowych przy wykorzystaniu technologii informacyjno-komunikacyjnych w działalności akredytacyjnej,
- uruchomienie szkoleń w formie online.

Działalność PCA wspierana była przez następujące gremia:

- Radę ds. Akredytacji, która jest organem PCA utworzonym na mocy ustawy o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku (art. 40) i liczy 20 członków. W 2020 r. w składzie Rady nastąpiły zmiany przedstawicieli, w tym: ministra właściwego ds. gospodarki, Głównego Urzędu Miar i Polskiego Komitetu Normalizacyjnego. Rada, po dostosowaniu regulaminu działania do form umożliwiających funkcjonowanie w czasie pandemii, zrealizowała w drodze elektronicznej szereg istotnych spraw obejmujących zagadnienia z zakresu polityk dot. zakresów elastycznych, badań biegłości, spójności pomiarowej, prowadzenia działalności akredytacyjnej z uwzględnieniem ocen zdalnych, jak również dotyczących bieżącej działalności PCA, tj.: planów działania, planów finansowych, podziału zysku, weryfikacji cennika czy analizy ryzyka dla bezstronności. W ubiegłym roku Rada podjęła łącznie 14 uchwał.
- Komitet Odwoławczy, który działa zgodnie z art. 57 ustawy o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku. Klienci PCA mają prawo odwołać się do niego od decyzji udzielenia, odmowy udzielenia, cofnięcia, zawieszenia lub ograniczenia zakresu akredytacji. W 2020 r. do Komitetu Odwoławczego nie wpłynęło żadne odwołanie.
- Komitety Techniczne i Grupy Eksperckie – bieżąca działalność akredytacyjna PCA wspierana jest głównie przez Komitet Techniczny ds. Akredytacji, który w ubiegłym roku, w nowym składzie został powołany na kolejną kadencję 2020–2024. W 2020 r. Komitet wydał 31 opinii dotyczących procesów akredytacji i nadzoru oraz 3 w odniesieniu do polityk i programów akredytacji PCA. Ponadto przy PCA działają Komitety Techniczne Specjalistyczne: ds. Rolnictwa i Żywności, ds. Środowiska, ds. Budownictwa oraz Grupa Ekspercka ds. Akredytacji Laboratoriów Urzędowych Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa. Składają się one ze specjalistów-ekspertów reprezentujących zainteresowane strony i angażowane są w celu wypracowania określonego stanowiska w zawiązku z harmonizacją podejścia do akredytacji w specyficznych obszarach.

PCA doskonalili swoje działania biorąc pod uwagę informacje zwrotne od naszych klientów i innych zainteresowanych stron, jak również wykorzystując wewnętrzne i zewnętrzne mechanizmy oceny funkcjonowania. Systematycznie zbieramy informacje i reagujemy na wszelkie sygnały dotyczące jakości prowadzonych działań. W ubiegłym roku przeprowadzone zostały następujące działania:

- Badanie porównawcze funkcjonowania jednostek akredytujących w Europie „Comparison of the Operation of Accreditation Bodies in Europe” – projekt realizowany był przez Bundesanstalt für Materialforschung und -prüfung (BAM). W efekcie otrzymaliśmy istotne informacje na temat efektów i funkcjonowania procesów prowadzonych w PCA na tle innych europejskich jednostek.
- Kontrola Państwowej Inspekcji Pracy – potwierdziła prawidłowe funkcjonowanie PCA odnośnie przestrzegania wybranych zagadnień z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy, w tym prawidłowego stosowania przepisów ograniczających ryzyko zakażenia koronawirusem.
- Audyty wewnętrzne – objęły zagadnienia związane z procesami zakupów, bezpieczeństwem informacji oraz prowadzeniem działalności podstawowej wraz z zarządzaniem kompetencjami personelu. Prowadzono też szereg zadań doradczych związanych z funkcjonowaniem PCA w czasie pandemii.
- Z kolei ocena zewnętrzna audytu wewnętrznego potwierdziła zgodność funkcjonowania PCA z „Międzynarodowymi standardami praktyki zawodowej audytu wewnętrznego” i z Kodeksem etyki, wydanymi przez Instytut Auditorów Wewnętrznych (IIA) oraz przepisami ustawy o finansach publicznych.
- Rozpatrzone zostały 4 skargi na działalność PCA, jak również 23 skargi na działalność akredytowanych podmiotów. Skarżącym udzielono wyjaśnień i poinformowano o rozstrzygnięciach.
- Systematycznie prowadzone było badanie ankietowe satysfakcji jednostek poddanych ocenie w procesach akredytacji i nadzoru. Ankieta jest dobrowolnie wypełniana przez klientów i uwzględnia pytania dotyczące współpracy ze wszystkimi komórkami, których działania mają wpływ na zadowolenie klienta. W ankiecie, która została przeprowadzona w 2020 roku, udział wzięło 754 respondentów (na 2112 ocen). Najwyżej ocenianymi obszarami w 2020 roku była współpraca z osobami prowadzącymi jednostkę, funkcjonowanie zespołów oceniających oraz ogólna jakość współpracy z PCA (99% respondentów bardzo dobrze i dobrze oceniała te obszary). Ponadto systematycznie pracujemy, aby poprawić zadowolenie klientów z dostępności do informacji zamieszczonych na stronie internetowej i portalach internetowych.
- Szczegółowej analizie poddane zostały uwagi i zastrzeżenia do otrzymanych raportów i wyników ocen. W 2020 r. PCA otrzymało 17 zastrzeżeń (na 2112 ocen). Z naszej analizy wynika, że z każdym rokiem jest ich coraz mniej, mimo większej liczby przeprowadzanych ocen.

Informacje zwrotne uzyskiwane od stron zainteresowanych systemem akredytacji oraz własne działania monitorujące skuteczność działania pozwalają reagować na bieżące potrzeby i podejmować systemowe działania doskonalące jakość usług świadczonych przez PCA. W ubiegłym roku nasza uwaga była również skupiona na dobrej komunikacji oraz terminowości

udzielania odpowiedzi na uwagi klientów i stron zainteresowanych. PCA dokłada wszelkich starań, aby problemy zgłaszane przez klientów załatwiane były bez opóźnień.

5.2. Prace nad zmianami w systemie prawnym w obszarze akredytacji

W 2020 r. pod przewodnictwem Lucyny Olborskiej – Dyrektor Polskiego Centrum Akredytacji – działała Grupa ds. Akredytacji powołana w ramach Międzyresortowego Zespołu ds. Reformy Systemów Oceny Zgodności i Nadzoru Rynku. Grupa złożona z przedstawicieli ministerstw i organów zainteresowanych akredytacją została utworzona 16 stycznia 2020 r. na podstawie Zarządzenia Prezesa Rady Ministrów z 29 lipca 2019 r. Głównym zadaniem tego gremium był przegląd i analiza krajowych i europejskich regulacji prawnych z zakresu akredytacji, przygotowanie modelowych rozwiązań pod kątem wzmocnienia efektywności systemu akredytacji w Polsce i zapewnienia zgodności z wymaganiami UE z uwzględnieniem interesów Rzeczypospolitej Polskiej. W efekcie grupa opracowała dokument opisujący rekomendowane kierunki zmian w obowiązujących przepisach dotyczących akredytacji, który został przedstawiony zespołowi do dalszych prac nad reformą.

5.3. Wdrożenie znowelizowanych wymagań PN-EN ISO/IEC 17011:2018 w obszarze realizacji przez PCA procesów akredytacji i nadzoru

W 2020 r. zakończył się okres przejściowy związany z wdrożeniem wymagań normy PN-EN ISO/IEC 17011:2018-02. Do najważniejszych zmian wprowadzonych w PCA w ciągu ostatnich trzech lat należą działania związane z ustanowieniem polityk i procedur odnośnie przeprowadzania ocen w procesach akredytacji i nadzoru na podstawie ryzyk związanych z funkcjonowaniem jednostek oceniających zgodność oraz udoskonalenie procedur zarządzania kompetencjami personelu.

Efekty wprowadzonych zmian zostały pozytywnie ocenione przez Radę EA ds. Wielostronnego porozumienia (EA MAC), która podjęła decyzję potwierdzającą wdrożenie przez PCA wymagań nowego wydania PN-EN ISO/IEC 17011. Decyzja EA MAC weszła w życie 26 maja 2020 r. i stanowi potwierdzenie spełnienia przez PCA wymagań dla jednostek akredytujących, zgodnie z art. 10 ust 5. rozporządzenia (WE) 765/2008.

5.4. Zapewnienie przychodów gwarantujących ciągłość działania PCA w warunkach epidemii COVID-19 przy zachowaniu zasady non profit

Rok 2020 był rokiem wyjątkowym, zdominowanym przez sytuację epidemiczną w Polsce i na świecie, z wieloma ograniczeniami działalności, ale też rokiem, w którym trzeba było

szukać nowych rozwiązań, aby móc prowadzić swoje „małe” biznesy. PCA opracowało i wdrożyło procedurę ocen zdalnych i ocen hybrydowych, zgodną z wytycznymi organizacji międzynarodowych: EA, ILAC, IAF. Działanie to pozwoliło wypracować przychody pokrywające koszty działalności PCA łącznie z wynagrodzeniami pracowników, tym samym spełnione zostały wymagania art. 51 ustawy o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku.

Przez cały okres, PCA na bieżąco śledziło zmiany na rynku i zachowania klientów w okresie pandemii, a także intensywnie monitorowało poziom przychodów możliwy do osiągnięcia na koniec bieżącego roku. Było to podstawą do podjęcia decyzji o utrzymaniu cen na dotychczasowym poziomie i nie dokonywaniu zmian dokumentu DA-04 „Cennik opłat za czynności związane z akredytacją”. Decyzję PCA poparła Rada ds. Akredytacji, podejmując w tej sprawie uchwałę nr 12/2020. Bieżąca analiza przychodów z jednej strony pozwoliła na wypracowanie przychodów umożliwiających pokrycie kosztów funkcjonowania organizacji, przy jednoczesnym zachowaniu zasady non profit, a z drugiej strony nieobciążanie klientów dodatkowymi kosztami w trudnym dla nich okresie.

W trakcie roku podjęliśmy również działania zmierzające do wprowadzenia szczególnych rozwiązań, umożliwiających podejmowanie decyzji, minimalizujących utratę płynności finansowej przedsiębiorców dotkniętych trudną sytuacją wywołaną skutkami epidemii COVID-19. W art. 62. ustawy z 19.06.2020 r. o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19 oraz o uproszczonym postępowaniu o zatwierdzenie układu w związku z wystąpieniem COVID-19 umożliwiono PCA rozkładanie płatności na dogodny dla klientów raty i/lub odroczenie terminu płatności. Wszystkie złożone w 2020 r. wnioski o rozłożenie na raty czy odroczenie terminu płatności zostały pozytywnie rozpatrzone.

5.5. Monitorowanie i ocena kompetencji personelu PCA, w tym audytorów i ekspertów

Jednym z priorytetów strategicznych PCA jest dysponowanie personelem o specjalistycznej wiedzy i rozwijanie kompetencji pracowników. Dzięki temu procesy akredytacji i nadzoru mogą być realizowane z zachowaniem najwyższego poziomu profesjonalizmu oraz zgodnie z zasadami polityki jakości. Znowelizowane wymagania normy PN-EN ISO/IEC 17011 ustanowiły nowe i poszerzone wymagania dotyczące kompetencji personelu jednostki akredytującej, a przede wszystkim określiły kryteria pozwalające na wykazanie posiadania kompetencji przez personel stały jednostki oraz audytorów i ekspertów zaangażowanych do realizacji ocen. W 2020 roku kontynuując wdrażanie w działalności akredytacyjnej PCA wymagań znowelizowanej normy PN-EN ISO/IEC 17011:

- przeprowadzono weryfikację spełnienia wymagań i potwierdzono (w odniesieniu do kryteriów zgodnych z wymaganiami normy) kompetencje personelu stałego PCA,
- uruchomiono procesy monitorowania i okresowej weryfikacji kompetencji audytorów i ekspertów PCA, zgodne z algorytmami postępowania określonymi w znowelizowanej procedurze wewnętrznej PCA zarządzania audytorami i ekspertami.

Kompetencje personelu stałego PCA zostały potwierdzone z uwzględnieniem specyficznych czynności realizowanych na poszczególnych stanowiskach w zakresie przygotowania i organizacji, przeprowadzania oraz weryfikacji wyników procesów akredytacji i nadzoru jednostek oceniających zgodność, przy uwzględnieniu merytorycznych aspektów realizowanych zadań.

Uruchomienie procesów monitorowania i okresowej weryfikacji kompetencji audytorów i ekspertów PCA wiązało się z opracowaniem i przyjęciem zasad umożliwiających zastosowanie w podstawowej metodzie monitorowania – obserwacji działań audytorów i ekspertów w trakcie realizowanych przez nich ocen – technologii informatycznych pozwalających na prowadzenie obserwacji w trybie online. Procesy monitorowania i przeglądu kompetencji personelu dostarczają wyników, które są systematycznie przeglądane i wykorzystywane do doskonalenia zarządzania personelem poprzez identyfikowanie obszarów (wiedzy, umiejętności, zdolności stosowania wiedzy i umiejętności do osiągania celów) wymagających uzupełnienia, harmonizacji, zmian i poprawy.

W 2020 roku doskonalenie kompetencji personelu koncentrowało się na:

- harmonizacji podejścia do stosowania znowelizowanych (w trybie postanowień wymagań normy PN-EN ISO/IEC 17011) zasad funkcjonowania systemu akredytacji, w tym stosowania ocen zdalnych i hybrydowych oraz rozpatrywania ryzyk i szans w ocenach realizowanych z wykorzystaniem dostępnych form oceny i powiązanych z tymi formami metod oceny,

- harmonizacji podejścia do stosowania nowych i znowelizowanych wymagań akredytacyjnych w ocenie i potwierdzaniu kompetencji jednostek oceniających zgodność (audytorzy i eksperci PCA), w szczególności w obszarze stosowania znowelizowanych wymagań normy PN-EN ISO/IEC 17025 w ocenach akredytowanych laboratoriów.

5.6. Wdrożenie i aktualizacja systemu e-Akredytacja z uwzględnieniem zmian wynikających z implementacji normy PN-EN ISO/IEC 17011:2018-02 w działalności akredytacyjnej

W 2020 roku realizowaliśmy działania związane z przeglądem wdrożonych w systemie e-Akredytacja procedur pod kątem ich dostosowania do wymagań opublikowanych w nowym wydaniu normy PN-EN ISO/IEC 17011. Analiza zmian wykazała potrzebę uaktualnienia wielu wdrożonych procesów, które będą sukcesywnie udostępniane dla wszystkich użytkowników systemu. Równolegle prowadzone były też inne prace związane z rozwojem systemu. Poniżej najważniejsze z nich:

- Działania mające na celu przeniesienie do systemu e-Akredytacja danych z dotychczasowych rejestrów, prowadzonych zarówno w formie elektronicznej, jak i papierowej. Najważniejszym zrealizowanym zadaniem było przeniesienie do systemu danych z zakresów akredytacji w wersjach papierowych dla wszystkich akredytowanych podmiotów (dla 1600 akredytacji, w sumie około 400 tys. rekordów w bazie). Prace związane z analizą wprowadzonych danych będą kontynuowane w 2021 roku.
- Uruchomienie Portalu dla audytorów – ważnego ogniwa w komunikacji między PCA a jednostkami akredytowanymi lub ubiegającymi się o akredytację. W ramach realizacji tego zadania założono konta dla osób współpracujących z PCA w charakterze członków zespołów oceniających (ok. 500 osób). Rozpoczęto przypisywanie ich kompetencji do obszarów technicznych oraz proces digitalizacji niezbędnych dowodów potwierdzających ich kompetencje i umożliwiający odwzorowanie pełnej dokumentacji prowadzonej dotychczas w wersji papierowej. Prace związane z wizualizacją wprowadzonych danych będą kontynuowane w kolejnym roku.
- Zmiana procedur dotyczących przede wszystkim organizacji, przeprowadzania i dokumentowania prowadzonych ocen w procesach akredytacji i nadzoru, w związku z pandemią koronawirusa. Równolegle do zmiany procedur publikowanych we właściwych dokumentach uaktualniono też procesy funkcjonujące w systemie e-Akredytacja. Zmodyfikowane formularze i procesy umożliwiają sprawowanie nadzoru nad akredytowanymi podmiotami, wykorzystując możliwość przeprowadzenia oceny w różnych formach: w siedzibie jednostki lub laboratorium, w formie zdalnej, w formie przeglądu dokumentacji lub w dowolnych połączeniach różnych form.

6. AKTUALNA I PRZEWIDYWANA SYTUACJA FINANSOWA

PCA jako krajowa jednostka akredytująca jest państwową osobą prawną prowadzącą samodzielną gospodarkę finansową, nienastawioną na zysk. Nie posiada oddziałów, a w trakcie roku obrotowego nie miało miejsca nabycie udziałów.

Aktywa

Wartość aktywów PCA na dzień 31.12.2020 r. wyniosła 27 438 tys. zł, w tym aktywa trwałe 8 575 tys. zł. Należności krótkoterminowe wyniosły 1 013 tys. zł, z tego należności handlowe 726 tys. zł.

Zobowiązania

Zobowiązania krótkoterminowe wyniosły 2 360 tys. zł, z tego z tytułu dostaw i usług 339 tys. zł i są regulowane w całości w należnych terminach. PCA nie posiada zobowiązań długoterminowych, nie korzysta z kredytów i nie posiada zabezpieczeń na majątku Centrum.

Wynik finansowy w roku 2020

Podstawą gospodarki finansowej PCA w 2020 r. był zatwierdzony przez Dyrektora plan finansowy, przekazany jako projekt do ministra właściwego do spraw gospodarki. Plan stanowi załącznik do uchwalonej przez Sejm RP i podpisanej przez Prezydenta RP ustawy budżetowej na 2020 r. Celem kierowania i zarządzania procesem finansów jest zapewnienie przychodów na poziomie umożliwiającym samofinansowanie, przy jednoczesnym zachowaniu zasady non profit, co w roku 2020 zostało zrealizowane, zachowując jednocześnie stabilność finansową.

Ze względu na pandemię COVID-19 oraz wynikające z niej ograniczenia, działania PCA wymagały dostosowania się do nowych warunków, wymuszających zmianę w sposobie pracy. Pomimo wielu trudności udało się nam osiągnąć zaplanowany poziom przychodów i tym samym wypracować zysk brutto w wysokości 339 tys. zł. Na zysk brutto składają się osiągnięte przychody z działalności statutowej w wysokości 22 000 tys. zł oraz z pozostałej działalności w wysokości 601 tys. zł., a także koszty ogółem w wysokości 22 262 tys. zł. Głównymi przychodami PCA są przychody z tytułu ocen akredytacyjnych i ocen w nadzorze, opłat za uczestnictwo w krajowym systemie akredytacji oraz przychody z tytułu szkoleń. Koszty działalności PCA, w tym wynagrodzenia pracowników są pokrywane przychodami uzyskiwanymi z prowadzonej działalności. Zgodnie z informacjami zawartymi w sprawozdaniu finansowym

za 2020 r. oraz sprawozdaniu z badania biegłego rewidenta, aktualna, a także przewidywana w najbliższej przyszłości sytuacja finansowa PCA, w ocenie kierownictwa jest stabilna, a jej wyniki satysfakcjonujące. Zgodnie z art. 54 ust. 2 Ustawy o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku zysk netto PCA zamierza przeznaczyć na fundusz podstawowy.

Potwierdzamy kompetencje
w celu dostarczania rzetelnych wyników oceny zgodności

Wydawca:

Polskie Centrum Akredytacji

Adres:

01-382 Warszawa

ul. Szczotkarska 42

tel.: +48 22 355 70 00

fax: +48 22 355 70 18

e-mail: sekretariat@pca.gov.pl

www.pca.gov.pl

